IOAN TEODOR BASARAB

DE VEGHE

ÎN LANUL DE NEGHINĂ

2014

IOAN TEODOR BASARAB

DE VEGHE
ÎN LANUL DE NEGHINĂ

2014

Amazon Digital Service, Inc.
ASIN: B00IPIN12S
Copyright © 2014 Ioan Teodor Basarab
Toate drepturile rezervate.

C U P R I N S

Precuvântelnicul *8*

Partea întâi

Descumpănitariul

Un posibil meltdown in stil ortodox 16
Campanie mitroforală 23
Bizanț după Bizanț, după Bizanț 27
Cei doi bogdani de la Patriarhie 31

Slujbelniconul

Ușierul tămâielnic 36
Termosensibilul purist 38
Smereniacul remaniat 40
Predicatorul xeroxist 41
Introspectul fimiturist 42

Mitocănariul

Șocâtele de parastas 45
Tilică Pufosu' 48
Țapul logodit 52
Gherțoiul de proscomidiar 56
Cocalarul cădelnițaș 57

Ifoselnicul

Cocota eparhială 62
Lighioana mistică 64
Teologistul justițiar 65
Dogmatistul prăfuitor 66
Miercosul de companie 68

Cârjelnicul pupitor 70

Anapodariul

La tămâiat 75
Căldură mare 76
Teologie profundă 77
Animal planet 78
Mistic games 79
Apotropaică 80
Sfințire de sfințire 81

Partea a doua

Apotropariul

Interviu cu un preot demisionar 87

Osândelnicul

Vai vouã ! 137

Notă: în cuprinsul acestei cărți sunt tratate aspecte surprinse prin anii 2005, 2006 și 2007, majoritatea lor vădindu-se, implacabil, încă de actualitate. Asupra acestor aspecte vom reveni cu date noi, într-o ediție ulterioară, revăzută și adăugită.

Precuvântelnicul

Ieșită din gândul răscolitor al dezgustului pentru răfuiala mistică, pentru falsa duhovnicie și din aversiunea față de conformitate și față de nevroza adecvării canonice, cartea *"De veghe în lanul de neghină"* este un semnal tras din goana trenului eclesial care merge spre nicăieri.

Deși stârnește ilaritate, ideea acestui pamflet purcede din durere – este o durere în stare să vindece durerile alienării bisericești.

Hotărârea de a portretiza ghiolbănia liturgică, "rafinamentul" cocot-elitist, ghiorțăiala behavioristă, moftul popârțacului cocalar – a fost una accidentală. E greu de știut de ce anume ți se întâmplă să vezi ceea ce vezi pur și simplu. Sunt lucruri care plesnesc în lumină, dar pe care nu le sesizăm nicicum, altele care agresează flagrant ochiul. Totuși, grija de a nu impieta credinței, convingerilor duhovnicești, cinstirii celor sfinte, face să

fie amestecate planurile, aruncând în confuzia de a ține rebutul laolaltă cu lucrul de preț, acoperind răul identitar, asumându-l. Acest aspect este unul nefericit, păgubos pentru conștiința Bisericii.

Creștinii cucernici, care vor fi oripilați de aceste rânduri, vor trebui să învețe că portretele prezentate aici nu aparțin Bisericii, că slujbașii încondeiați nu au ce căuta în viața eclesială. Ar fi de dorit însă, mai mult de-atât, ca să învețe duhul deosebirii - și nu numai ei ci și stăpânii lor liturgici. Remarcați cât de urât poate să sune cuvântul acesta, «stăpânii»! Stăpânii de câini, stăpânii de fanfaronadă, stăpânii unui secol bolnav !

Ce poate fi mai dezgustător de-atât într-o Biserică a smereniei, a decenței, a kenozei lui Hristos ?!

Astfel de tumori maligne – aproape insesizabile, nedureroase – au concrescut în trupul Bisericii pentru că în interior, pe fondul fricii de Dumnezeu, s-a cultivat oarecum în mod deturnat, strâmb, reflexul nejudecării, al neosândirii.

Până la urmă, este o datorie de conștiință să ne delimităm de ceea ce nu poate fi propriu Bisericii, să dăm definiția deosebirii, să tragem linia de demarcație între ceea ce înseamnă slujire adevărată și impostură, ghiorlănie, mârlănie.

De ce a fost aleasă calea persiflării în prima parte a acestei cărți? Dintr-un motiv absolut valabil! A scrie într-un mod serios despre lucruri neserioase e maniera de a oficializa deraierea unei instituții în întregul ei! Tonul glumeț nu este niciodată unul oficial, el vizează situații particulare, se referă la momente, persoane, situații care nu angajează instituția.

Umorul vindecă neputințele, pe când verdictul instituțional le pecetluiește, le imortalizează și le osândește veșnic cu aceeași tărie și necruțare a judecății finale. Umorul, ochiada critic-zâmbitoare, este singura posibilitate de a semnala răul cu voioșie plină de speranță în îndreptare, cu detașare, fără spiritul crâncen al justițiarului care trimite pururi la moarte. Hazul, dacă este, când este, dă șansa reabilitării, arată scăderile și vrea să le tămăduiască. E felul de a conștientiza limitele spre a le converti, spre a le îndrepta în direcția cea bună.

În această privință Biserica ar face bine să înțeleagă faptul că tendința de a ascunde mizeria sub preș nu o ajută, nu o salvează, nu o mântuiește de spiritul veacului.

Cele zugrăvite aici în această carte sunt fapte și oameni care se văd. Acestea toate nu se pot ascunde, nu ne putem preface la nesfârșit că nu se văd. Sminteală este însăși existența lor și nu diagnosticarea lor.

Vindecând cu acest leac dulce-amar al ironiei suferințe ca acelea despre care se face aici vorbire, ar fi de folos să înțelegem că multe dintre acestea sunt propriile noastre suferințe. Oamenii inteligenți, blajini, cucernici, înțelepți vor înțelege că pentru curățire au fost scrise acestea și nicicum pentru opropriul public.

Un fapt e sigur: ”orice asemănare cu realitatea poate fi pur întâmplătoare!”

Lucrarea arată, însă, tinerilor teologi, seminariștilor, studenților din facultățile de teologie, candidaților la hirotonie, cum NU trebuie să ajungă și ce NU trebuie să facă!

Acest “manual” de falsă purtare, se adresează și ierarhiei care, preocupată prea mult de sferele cele de sus a pierdut legătura cu cele de jos. Prin acest ingenuos demers, autorul semnalează limita până la care autoritatea decizională poate sau nu poate gira ”strugurii stricați” dinăuntrul ”Viei” Domnului.

Desigur, se vor găsi o sumedenie de actanți ai credinței să condamne acest demers ca pe unul care ar aduce sminteală în rândul creștinilor și abandon religios. Noi considerăm însă, că sminteală este mai curând a rămâne indiferent la eventualele evidențe, decât a le diagnostica într-un mod corect, adecvat.

Tipologiile încondeiate aici vor da șansa multora să se recunoască pe ei înșiși și să iasă cât mai curând din aceste tipare. Altminteri nu se mai poate !

Ieronim ieroschimonahul

Partea întâi

Descumpănitariul

Un posibil meltdown în stil ortodox...

(sau de la scratul moldo-bucovinean, la cei doi oposumi patriarhali)

"Cu frățească dragoste…vă anunțăm că…veți fi deferit Consistoriului Eparhial Disciplinar..., întrucât ați intrat sub incidența art. 3, lit. t din Regulamentul de procedură al Instanțelor Disciplinare și de Judecată ale Bisericii Ortodoxe Române…", etc.…Cam așa poate suna o adresă oficială trimisă din cancelariile actualei Biserici Ortodoxe de pe la noi.

Deși pare rostogolită direct din filmul de desene animate "Ice Age" produs de 20th Century Fox (Blue Sky Studios), "ghinda" aceasta nostimă se dă de-a dura de ceva vreme prin Biserica Ortodoxa Română și dacă sunteți cumva cleric, dascăl de strană sau măcar un biet clopotar, să vă temeți !... Scrat își caută ghinda cu disperare și n-ați vrea s-o găsească tocmai în umila dumneavoastra existență. «Epoca de gheața» în stil dâmbovițean-ortodox începe de data aceasta cu un scenariu scris de mitropolitul Moldovei și Bucovinei care prin adresa nr. 1.723/2006 (cine știe, poate chiar o treabă ca asta avea să-l promoveze până-n vârful Dealului!), cere sinodului de la București *"să examinexe și să*

adopte o serie de măsuri pastorale având ca scop limitarea navetismului preoților”.

Intre "*frățeasca dragoste”* de mai sus și problema lui Scrat nu e nici o legătură desigur. Problema lui Scrat este ghinda, cum vă spuneam și formula uzitata în mod curent în ortodoxia romanească, face dintr-un demers de exercitare a autorității eclesiastice, mai degrabă o figură de tragi-comedie, când făptuitorul vizat de autoritate, este "firitisit" *”cu frățeasca dragoste”* despre care aminteam.

Ce i s-a întamplat mitropolitului Moldovei și Bucovinei? Și-a amintit brusc (și din cauza asta nu-l mai apucă liniștea) că: *”din diverse motive, de multe ori neîntemeiate, preoții recurg la practica navetismului, stabilindu-și domiciliul particular în orașele din apropierea parohiei, deși o parte din categoria preoților navetiști ar putea locui în casele parohiale, făcându-le unele îmbunătățiri, aceștia preferă sa le lase în degradare, prin aceasta intrând sub incidența art. 3, lit. t din Regulamentul de procedură al Instanțelor Disciplinare și de Judecată ale Bisericii Ortodoxe Române* (ceea ce vă spuneam mai devreme - n.n.) *nivelul pastorației preotului care locuiește efectiv în mijlocul credincioșilor este incontestabil superior”*. Iată un grad de comparație pentru ”superior”, pe langă care, zicerea de *”mai superior”*, sau *”cel mai superior”*, pălește desigur – cu ce instrumentar or fi măsurând « nivelul pastorației », rămâne în studiu, bineînțeles….

Cu ce propuneri de îndreptare vine Sid din Deal? Uite comunicatul în Vestitorul ortodoxiei nr. 379 din 15 mai 2006! Argumentat, realist, la obiect…exact ca nuca în perete!…

«*Obligativitatea ca toți preoții să locuiască în parohia încredințată spre păstorire apelând la una din următoarele* (adică li se dau nenumărate șanse: "faci? sau o să faci!...n.n.):

1. Locuirea în casa parohială existentă și ingrijirea acesteia;

2. Inchirierea unei case, din cele existente în parohie, până la construirea unei case parohiale noi. (Aici ghinda lui Scrat iar o sa sară din peisaj. Construirea unei case parohiale noi presupune niște fonduri pe care preotul, oricare ar fi acela, nu le poate strânge decât în două feluri: cerșind sau înșelând. Dacă nu e hoț și nu știe cum sa-și jupoaie "oile", va fi cerșetorul lor. De fapt asta vrea Sid. Iar Scrat își vrea ghinda…);

3.*Cumpărarea unei case existente ținând cont de faptul că multe persoane din orașe și sate au emigrat, lasandu-și casele nelocuite și există oportunitatea ca parohiile fără casă parohială sa cumpere, la prețuri încă modeste, terenuri ăi case de la persoanele mai sus menționate*». (Alo, Sid! Stai puțintel…păi dacă au emigrat trebuie căutați în diaspora, nu? Păi n-ar fi mai benefic și pentru preotul cu pricina să le urmeze?… Ar pune acolo de-o parohie cu emigranții lui cu tot și treaba se rezolvă și mai ieftin…Sau, poate ai văzut vreunul din nenumăratele noastre sate depopulate pur și simplu și-ți imaginezi că, dacă ăștia tot plecară toți, de mai rămaseră numai cațiva bătrâni cu un picior în groapă, bine i-ar sta unui

preot sa-și ia nevasta și copiii și sa se instaleze intr-o casa "noua" intr-un sat părăsit și să înceapă sa-și crească "*nivelul pastorației"*…Excelentă propunere! Sid, nota trei!).

Mai departe :

«4. Parohiile din orașe care nu au casă parohială să construiască o casă nouă ori să cumpere o casă sau un apartament din apropierea bisericii parohiale pentru ca preotul sa fie mai accesibil credincioșilor în rezolvarea problemelor de ordin pastoral». (Recunosc, dintre toate, asta este cu *"nivelul pastorației"* cel mai ridicat! Sid s-a depășit pe sine!… Adică, dacă preoții aceia de la «Domnița Bălașa» care îți iau fără chitanță 500 de euro pentru o cununie (de 10 minute), tot sunt cu *"nivelul"* ridicat, să-și construiască/cumpere și ei ceva prin apropiere pentru accesibilitate… Pariez că băieții au vile prin Tunari și Sid, știind el ceva, le aplică Regulamentul!...Așa, să le meargă fulgii! Bravos monșer !... Bate-i, ca merită!).

Și ca să fie și mai convingător că *«problema navetismului preoților a fost în nenumărate rânduri»* în atenția sinodului din Deal, Sid o întoarce ca la Ploieșteanu și ne trimite direct la cei doi oposumi patriarhali: Constantin Pârvu (nu-i așa ca deja v-ați plictisit sa tot auziți numele ăsta de vreo cincizeci de ani?) și A. Rusu (scuzați potrivirea simptomatică de nume cu…).

Ce ne îndrugă cei doi? Nimic mai mult decât urmatoarele hotărâri ale S.S. în problema navetismului preoților:
«-Hotărârea luată în cadrul Consfătuirii Ierarhilor ortodocși români din Transilvania (2-3 noiembrie 1970) – cap.III alin 8;
-H.S.S. nr. 20.084, 17.767, 18.365, 18.558, 7.465/ 1973» Asta prevede nici mai mult, nici mai puțin decât urmatoarele: *«...preoții navetiști din cadrul tuturor eparhiilor care nu vor respecta hotărârea S. S. cu privire la obligativitatea de a locui în parohii – cu excepția zilei stabilite pentru vizitarea familiei,* (!!!) *vor fi salarizați proporțional cu timpul cât au locuit în mijlocul enoriașilor. Prezența în parohie va fi certificată săptamânal, sub semnatură, de către consiliile parohiale într-o condică speciala»*…M-am crucit și am incheiat citatul! Adică, se vede treaba cum bietul preot - care avea dreptul la împerechere, stabilit prin hotărâre de sinod (asta s-ar întelege prin vizitarea familiei)- avea de-a face în parohie cu o haită de securiști locali care nu aveau altă treabă decât sa-i normeze actul sacerdotal…Și Crash & Eddie, cei doi oposumi pariarhali la care am fost plasați, iau treaba asta de mare actualitate….

Citǎm mai departe :
«-H.S.S. nr. 4.370/1979
-H.S.S. nr. 7.702/1979
-H.S.S. nr. 12.999/1979
-H.S.S. nr. 10.372/1984

-H.S.S. nr. 8.400/1996 prin care a fost reactualizat Planul de măsuri misionare aprobat de S.S. in anul 1987»....etc.

Acum mi-e clar ! Scrat a încremenit prin epoca lui de gheață (1970-1987) și probabil după vreo 20.000 de ani, când va veni dezghetul peste el, il vom putea localiza năzuind la ghindă pe vreun bloc de gheață, plutind pe suprafața unduindă a unei Europe aflată în plin deluviu…Intrebarea care se pune totuși este: cei doi, Crash & Eddie, alias Pârvu și Rusu, unde vor fi stând până atunci? Dar Sid? Va sta tot în spatele lui Manny[1]? Cine stie?...

In situația în care ni se va întampla și nouă prin Biserică un meltdown în stil ortodox, dar și dâmbovițean neapărat, vă las pe dumneavoastră să descoperiți din ce direcție vor veni cele două fioroase reptile preistorice: Cretaceous și Maelstrom care, negreșit vor alerga hămesite să ne înfulece la masa de prânz a istoriei…

Acum, la sfârșit mă încearcă un regret cumplit că nu sunt și eu un preot navetist!..Sa le fac și eu în necaz cu o navetă de cateva zeci de kilometri acolo, cu învoire de la consiliul parohial... Și cu prezență cu tot, cu vizita aceea, știți dumneavoastră…

[1] Bietul "Manny" între timp s-a dus, fie-i țărâna ușoară! Știți zicerea cu operația reușită și pacientul mort...

Aici în parohie nu am altă ocupație decât sa-mi cresc «nivelul pastoral»…Am pentru asta la dispoziție nenumarate clipe de meditație la prășitul porumbului, la păscutul vacilor și la cotcodăcitul găinilor (atinse și acestea, implacabil de spaima aviară). Unei logări pe internet, există alternativa rânitului prin grajdul vacilor, unei plimbări prin parc alături de soție și copii, alternativa plimbatului cu porcul pe la baltă, unei lecturi de spiritualitate înaltă, alternativa mersului la moara pentru uruială. Din cand în cand mă mai văd cu colegul din parohia vecină la cositul de pe coastă și la strânsul fânului. Mai des ne vedem la înmormântări. Mor ăștia pe aici, pe capete… Dacă nu le-aș vedea concret mâinile pe piept, aș crede că jucăm de mult în filmul lui Thomas Cardone…

Dezgheță-vă !

Campanie mitroforală...

(sau cum ne facem de... plâns singuri)

Seara, destul de târziu. Atunci când te pregãteşti sã stingi televizorul, sãtul de poante seci despre "rãzboiul" declarat de E. Udrea, premierului C. Popescu-Tăriceanu, despre verificări de conturi şi subconturi - gãrãiala fireascã dintre corbii valahi (mai corect, ciorile dâmboviţene), sãtul de zgomotul cotidian al unei Românii în coborâre liberã pe panta râsu-plânsului şi dezastrului social, o invitaţie la "naşul" pentru un ”subiect bombã”, pare sã te mai ţinã puţin cu telecomanda în mânã: "O înaltă faţã bisericeascã acuzatã cã a circulat într-un avion cu terorişti, cã a fost racolatã de serviciile KGB !".

Totul mi se pare normal, cã nu mã mai mirã nimic în ultima vreme, pânã când apare împricinatul – IPS Andrei. Iatã un om la ananghie, zic, unul care îmi inspirã compasiune cã s-a lãsat târât în cloaca mass-media de la b1tv. Mi se pare cã are ochii-n lacrimi. Nici nu mã dumiresc bine cã omul nu a fost niciodatã în avionul acela, nici în Rusia şi nici în Basarabia, când, hop! apare un ţicnit la telefon, în direct şi aruncã gãleata cu dejectii de la Iaşi pânã la Craiova, mânjind cu rahat întreaga Bisericã, încât, ca unul care încearcã sã se ţinã deoparte, m-am îngrozit şi m-am dezgrozit pe loc… Acuze dure la adresa lui Daniel mitropolitul, la adresa lui Streja episcopul, etc., referiri complicate la servicii secrete, la socrii mari şi mici, la cuscru de cumãtru vitreg cu tãtãişa de

bãbãtie, mã fac sã pleznesc de jenã și sã surprind pe loc un adevãr pe care aș vrea sã-l uit: anume cã tot ceea ce se strãduirã ãștia din Deal sã facã cu "managementul" pelerinajelor pe la Iași și București în ultima lunã, stricã Ciachir, în doi timpi și trei mișcări dupã ce goli și al doilea pahar de vodcă…

Bravos ! așa îți trebuie națiune ! Ciachir ãsta nu scrise despre "Ofensiva ortodoxã"? Uite-l ! Poftim, ofensivã! Acum, bine cã știm cam cum stau lucrurile…

Deci sã recapitulãm: avem doi candidați la Ardeal și unul dintre ei îl are pe Daniel în spate. Și acela nu e Andreicuț. Pânã aici e clar, nea Dane. Ceea ce nu știm însã, fiindcã nu ne ziseși deloc, pe matale cine te puse sã suni? Cã se vede de la o poștã, în nici un caz Andreicuț, pe care l-ai scos din cursã, încã din primul moment în care debitași socoteala cu socru și cu nașu și cu cuscru și cu serviciile secrete, etc. Spune-ne acum tot. Care e al treilea[2]?

Acum sã vorbim și serios, Bisericii noastre nu-i trebuie așa ceva! Sinodului de la București, însã, da! Sã se învețe minte și sã schimbe politica rapid! Sã nu mai joace degrabã cum îi cântã oricine din clanurile politice, sã fie mai demn, sã nu copieze tipare laice (campanii electorale rușinoase) atunci când dorește sã întronizeze pe cãtecineva pe undeva. Sã ținã cont cã țãranii aceia inculți care-și cautã mântuirea îngrãmãdindu-se la cozi, sã pupe moaște, pot afla repede orice rãu, orice bazaconie despre cei care

[2] Păi să nu mai spună, ca acum știm cu toții! Nea Dane...ce să zic? Avuseși dreptate! A ieșit cumetria exact așa cum le-ai zis-o mata...scuze!

îi pãstoresc, pentru cã Sarsailă din presã va avea grijã, fãrã doar și poate ca asta sa se întâmple. Sinodul de la București trebuie să învețe să devinã o autoritate! Nu în a acoperi ticãloșii, ci în a demonstra diferențã de clasã în viețuire, în conviețuirea socialã, în sensul cel mai ales, duhovnicesc.

Prea mult fast atunci când vremurile te îndeamnã la smerenie, prea multã opulențã într-o țarã cu oameni atât de sãraci, prea multã vorbãraie, iar fapte necesare, utile, puține ! Biserica nu trebuie să aparã pe orice post de radio sau televiziune, doar de dragul de a fi bãgatã în seamã. O suljbã nu trebuie transmisã la televizor ! Vrei slujbã religioasã, mergi la biserică! Nu învãțați creștinii leneși ! Nu poți să admiți cã, în timpul epiclezei, când Duhul Sfânt este invocat de slujitori, cei care vãd de acasã slujba aceea la televizor se pot îndeletnici cu orice lucru necuviincios…Si în felul acesta vor trata Sfânta Liturghie ca pe un meci Steaua-Rapid, iar interviul cu ierarhul ca pe o ieșire a lui Becali pe post…

Pãrinți ierarhi ai B.O.R., ați primit în seara asta o lecție. Din pãcate… Schimbați "tehnologia" viețuirii Bisericii în societate! Altfel o să ne arate lumea pe stradã ca pe ciumați! Înaltul Andrei a

primit de asemenea o lecție. Tentația de a se apăra în fața demonului media a învins buna rânduialã de a nu fi dat curs acestor provocări. Sunt sigur ca data viitoare va fi mai prudent. Pãcat. Ar fi fost un bun Mitropolit al Ardealului...primul mitropolit inginer[3]…

Doamne, Doamne, pogoarã din Cer si vezi, și cercetează Via aceasta pe care a sãdit-o Dreapta Ta…

[3] Intre timp pohta ce a pohtit i s-a implinit! Î.P.S. Andrei Andreicuț, este Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului...

Bizanț după Bizanț, după Bizanț...

(sau despre ceea ce habar n-avea, Iorga)

Azi am fost la biserică, însă n-am reușit să mă rog. Era o învălmășeală obositoare și un du-te-vino, încât imi părea rău că n-am plecat undeva într-un loc liniștit să mă regăsesc împreună cu Dumnezeu, să pot să plâng păcatele mele în liniște, în pace. Pe toți oamenii aceia care se îmbulzeau la racla cu sfintele moaște, îi înteleg. Poate că asta simt ei că le este izbăvirea. Chiar dacă, unii revenind acasă reiau totul de la capăt în conflictul cu vecinul, în procesul cu fratele, în toate apucăturile cele rele. Or fi oare fericiți că au un argument pipăibil care să le garanteze că se mântuiesc așa, fără să lase de la ei nimic? Cine știe? Numai Dumnezeu știe.

Spuneam că pe oameni, pe creștinii pelerini îi înțeleg. Ce nu înțeleg, însă este parodia jucată în altar de preoții aceia tineri, care rostind ectenia se pițigăiau și urcau vocea, prelungind ostentativ cuvintele, așa încât toată lumea să se minuneze de darurile cu care i-a născut mămica lor. Mă întreb, când o să revină oamenii aceștia la normal? Când or să realizeze penibilul țipetelor

lor în microfoane? Mi-e dor de o slujbã la lumina lumânãrilor! Undeva pe un coclau fãrã curent electric, fãrã microfoane, fãrã foșgãiala de veșminte scumpe, fãrã țipete de operetã, cu slujitori sãnãtoși la suflet. Mi-e dor de normalitate în Biserica unde am primit botezul!

Întorcându-mã spre casã am ascultat undeva, întâmplãtor transmisiunea directã din dealul Patriarhiei. Trimisul special al postului radio "Trinitas", un preot!, nu-i mai reținn numele, intervieva înflãcãrat un pelerin, într-un ritm alert de crainic sportiv: *"stimați ascultatori, ne aflãm la numai câțiva pași de racla cu moaștele Sfântului Dimitrie Basarabov, aici la catedrala patriarhalã din București, tocmai stãm de vorbã cu unul din sutele de mii de credincioși veniți aici în pelerinaj la sfintele moaște, spuneți-ne, vã rugãm, cu ce gânduri ați pãșit astãzi la racla cuviosului pãrintelui nostru Dimitrie Basarabov, ce sentimente deosebite vã încearcã acum la ceas de mare sãrbatoare creștineascã?"* La care acela, gâtuit de emoție, raspunde: *"am pãșit astãziii... la racla Sf. Basarabov cu gânduri bunee..., cã o sã fie și mai binee... de acum încolo, cã o sã avem de toatee...sãnãtatee...și la copiiii..., la toatã lumea!..."* Am avut brusc senzația cã suntem cu numai un an în urmã, când, în pragul secției de votare nu stiu

care, tot un asemenea "trimis special" lua interviu unui alegător sârguincios, întrebând: *"spuneti-ne vã rog, cu ce gânduri ați votat astãzi?"* I se răspunde invariant: *"am votat cu gânduri bunee.., cã o sã fie mai binee... de acum încolo, cã o sã avem de toatee...sãnãtatee...și la copiiii..., la toatã lumea..."*. Mã întreb contrariat, de ce anume seamãnã atât de mult situația asta cu cealaltã? Votare... Sfinți în cer. Sfinți pe pãmânt... Aceiași alegãtori!...

Inainte de a ajunge acasã, intru în magazinul Unirea, la parter. Doream sã cumpãr o icoanã, știam acolo un stand, și era în drumul meu. Simțeam nevoia sã termin ziua de azi aducându-mi încã o icoanã în casã. La standul respectiv, sunt multe icoane. Icoana cu Sfinții împărați Constantin și Elena este plasatã între douã iatagane turcești și o sabie ninja. Alãturi, icoana Sfântului Nicolae, are o tabachere de inox, un cutit lung de vânãtoare și statuia lui Budda, puțin mai în față. Printre alte iconițe cu Sfânta Fecioarã si Pruncul sunt plasate la vedere, tirbușoane, măști de Halloween, parfumuri "diavolo" a la Banderas, farduri și creme demachiante. Sunt oripilat. Ies grãbit sã nu mai vãd si alte blasfemii. O sã-i scriu patriarhului. Cât o mai avea timp, sã dea o enciclicã, sã interzicã expunerea pentru comercializare a icoanelor în locuri nerușinate. Eu cred că o icoana nu trebuie vândutã. Ea se oferã cu pietate între credincioși. Dar și comerțul cu moaște e tot din Bizanț... Nu mai am nici o pretenție... Nu-i mai scriu nimic... Ajung acasã. Vecinul de deasupra ascultã manele. La televizor se vorbește din nou ceva despre Becali. Schimb canalul și dau peste

Bãsescu povestind la CNN despre cum a ordonat incinerarea a peste 40.000 de gãini. Mã întristez. Totul seamãnã cu o gãinãrie ieftinã...Vreau sã fac un dus, sã încerc apoi sã mã odihnesc. Ghinion, azi e ziua fãrã apã caldã. Cred ca o sã plec din nou. Voi cãuta în tot Bucureștiul o bisericã ortodoxã fãrã microfoane si fãrã artiști de operetã. Gãsesc eu pânã la urmã ceva...

Cuvioase Pãrinte Dimitrie Basarabov, roagã-L pe Hristos Dumnezeu ca sã dea iertare de greșeli sufletelor noastre!...

Cei doi bogdani de la patriarhie...

(sau despre culmea - "Dealul" – inteligenței)

Imi amintesc o oră de gramatică de prin clasa a -V-a, când profesorul, un oltean șugubăț, încerca sa ne învețe cum este cu numele proprii și cu cele comune. Cele proprii, să le scriem cu literă mare, iar cele comune cu literă mica. Simplu. «Băgați la cap, zicea, dacă omul e mic la suflet, vă dau eu voie sa-i scrieți numele cu literă mică! Așa, să se învețe minte». Anii au trecut și gluma profesorului meu oltean și-a găsit rostul în foarte multe cazuri…Atât de multe încât, gluma lui a devenit o treabă foarte serioasă, iar problema sugerată de el poate să facă chiar subiectul unor dezbateri academice. Pentru că unii chiar merită să le scrii numele cu literă mică, să fie trecuți din oficiu la lucrurile comune, impersonale, fară identitate.

Am urmărit chiar adineauri emisiunea despre drepturile omului a lui Florentin Scaleschi, pe postul aTV, emisiune care nu mi-ar fi atras atenția dacă n-ar fi avut ca invitați alături de jurnalistul Ștefan Mitroi și alți doi indivizi ce bălmăjeau de zor în legatură cu Biserica patriei. Cu titlu pompos de inspector în biroul de presă al patriarhiei române, bogdan teleanu, un tip cu chelie incertă, dar și cu o certă lipsă de bun simț, iar alături alt bogdan,

preotul ciobotaru, mare șef de birou tot acolo. Și el cu mult tupeu (caracteristic dealtfel activiștilor de partid), purtând sutană și barbă, la fel de incertă.

Despre ce au zis că au făcut, n-are rost să vă înșir eu aici. Sar în ochi însă câteva lucruri ce nu pot fi trecute ușor cu vederea. Intrebat fiind despre pilda de bună înțelegere pe care capii Bisericii ar trebui sa o transmită prin purtarea lor, credincioșilor, lucru infirmat de actuala bătălie pentru scaune și tronuri în Mitropolia Ardealului (întreabă Ștefan Mitroi), tipul cu chelie incertă, cu un tupeu și o seninătate demne de cel mai ratat secretar cu propaganda, dintr-o vreme de curând apusă, dar răsărita iar (iată), îndrugă urmatoarea tâmpenie: «*aceasta situație* (se referă la scandalul cu pricina pe care nu-l numește nicidecum așa), *se înscrie în normalitatea dinamicii dintotdeauna a Bisericii noastre*» bla, bla, bla… Adică, ce să spun, omul are dreptate, dintotdeauna ăștia s-au hârjonit pe ciolan până la «prăsele». Și treaba asta li se pare chiar normală!... Poftim normalitate, tovarașe bogdan teleanu!... Cestălalt, mai abil, când veni vorba, se eschivă ca la Ploiești zicând: «*îl las pe colegul meu să răspundă*». Se vede treaba că așa erau înțeleși: ”când nu știu eu, raspund eu și când nu știi tu, raspunzi tu !”... Haios, nu? La capitolul ajutoare pentru săraci am aflat tot de la ei că Biserica este o instituție discretă. Cine știe, mâine-poimâine va deveni ocultă… Sau poate este deja și ei tocmai nu observară. Oricum, «*scopul ei* (al Bisericii, n.n.) *nu este actul de binefacere ci mântuirea sufletului*» !!! ne asigură bogdan teleanu, un teolog profund al malului dâmbovițean... Bravos monșer! La bulivar, la bulivar !...

La un moment dat Scaleschi îl roagă pe ciobotaru să descrie ierarhia bisericească, pentru o mai bună cunoaștere de terminologie. Acesta, (teribilul preot bogdan ciobotaru) răspunde strașnic: «*uite, de exemplu eu sunt Prea Cucernic*» ! Și era… N-a lipsit nici faza cu catedrala mântuirii (sufletului) neamului. S-au făcut înmulțiri, împărțiri, ridicări la putere și s-au extras rădăcini cubice, concluzionându-se că avem prea puține locașuri de cult și

«de-aia e nevoie de catedrala mântuirii» (aserteaza tembel și neîntrebat, inspectorul de pangare, teleanu).

Asta n-ar fi fost nimic, dacă același jurnalist Mitroi (cred că regretă amarnic ieșirea pe post alături de aceste două "eminențe cenușii" ale lui Teoctist) n-ar fi ridicat problema scaunelor din biserici, a băncilor pe care să se așeze babele și moșii neamului în timpul prea-lungilor slujbe ortodoxe. Situația e salvată pentru că preacucernicul bogdan ciobotaru tocmai și-a amintit că «bisericile au strane» și uite așa i-a dat lui Mitroi peste nas! Cand s-a ajuns la faza cu sponsorizările, tot el ne asigură și ne liniștește că există numeroase locuri *«unde se poate (!) face donații»*. Aferim!

Felicitări călduroase (în fața formației) d-lui Florentin Scaleschi pentru tema emisiunii: *«Biserica în societate»*, de parcă ar putea fi vorba și de o Biserică «în afară» Oricum, e un început bun, mai are timp să «învețe» până când se va desființa totul și vom intra în normalitate cu o Biserică fără tâmpiți, neghiobi și hahalere. Fară activiști de partid.

Doamne, mai iarta-i incă o data !...

Slujbelniconul

Ușierul tămâielnic

E tipul de catâr căruia îi face o deosebită plăcere să stea pe la uși. Are o răbdare de moluscă. E perspicace! Nu încurcă niciodată ușile, rolurile, titlurile preopinenților, ierarhia intereselor proprii. Îi place să aștepte, uneori poate prea mult, poate fără rost, așa, doar ca să se afle în treabă. Se mângâie cu gândul că niciodată, când ești în fața unei uși nu e lucru în zadar. Mai trece unul, mai vine altul, iar el rămâne aceeași persoană vizibilă despre care vreunul dintre oficiali, vreodată, ar avea să-l întrebe pe altul: ”îl cunoști pe băiatul acela?! Îl văd destul de des pe-aici!”

Ușierul are totuși un rost. El ține tonusul ridicat tuturor celorlalți așteptători la rând. Vorbește neapărat frumos despre persoana al cărui nume stă scris pe ușă. Îl laudă, îl vopsește cu deosebite calități imaginare. Spune ce a văzut și auzit despre el cu răvășitoare uimire.

E omul obișnuit să împăneze totul cu mirări – poveștile lui sună credibil, au logică, se leagă. Vorbește despre lucrurile frumoase pe care și le imaginează cu amplitudine, făcând cu mâinile rotocoale largi, cu timbrul suficient cambrat, tonul penetrant, sesizabil de dincolo de capitonajul ușii.

Toate interpretările lui încep așa: ”Cutare? (și aici urmează titlul întreg rostit cu răbdare sfielnică), Cutare – un om deosebit, deosebit, deosebit!” Spune asta apăsat, convingător, cu un crescendo rupt în trepte, sacadat. Capul întreg, garnisit cu ochi licăricioși, dublează spusele la fiecare reiterare, glisând cu bărbia dinspre umăr spre în sus, de parcă ar da cu coasa din bălării spre cer.

Cei din jur îl studiază mirați, neîncrezători. Într-o lume plină de bârfitori, ușierul de felul acesta iese în decor, se pune în evidență. El știe ce are de cerut consilierului sau ierarhului pe care îl așteaptă.

Întâlnirea de dincolo de momentul când se va fi eliberat din fața ușii intrând, este una plină de măguleli, de cuțulării, un fel de dat din coadă pândelnic cu ochii la cocoloșul de mămăligă din mâna stăpânului.

De un asemenea ușier e bine să te ferești. Dacă nu-i dai ce-ți cere, în momentul doi te va vinde!

Termosensibilul purist

Are obsesia curentului. La două vorbe spune: ”m-a tras curentul!” Închide dvera totdeauna altcândva, mai devreme, justificând: ”E nenorocire! Nu se mai poate cu tirajul ăsta!”

Existența lui e o chinuitoare distorsiune termo-sensibilă. Ba îi e frig, ba îi e cald, ba e soare, ba plouă, ba îl dor oasele, ba se sufocă. Slujba lui ține între două văicăreli imposibile.

Poartă neapărat pe piele două maieuri și unul în geantă. Zice că unul deja e transpirat, cel de-al doilea îi protejează cămașa de transpirație, iar fără cel din geantă se sufocă de grijă - deși nu apucă să-l pună niciodată – nici nu ar avea unde să-l schimbe, altundeva decât la proscomidiar.

Iarnă/vară are capul ciulit între urechi, tuflit invariabil în marginile potcapiului anticurent.

Spaima lui cea mai mare o constituie strânsoarea hainelor. Când își potrivește legăturile mânecuțelor suflă precipitat zicând: ”Uf! Mânecuțele astea mă strâng de gât! Nu se mai poate! Mor!”

Uită întotdeauna să facă fundă la felonul legat în spate peste stihar. La dezlegare e isteric. Se pierde, se panichează, tremură – cheamă paraclisierul să-i desfacă nodul executat invariabil pescărește.

Zice: ”desfă-l mai repede mă sufoc! Of! Mișcă-te, că am o pernă în gât!”

La terminarea slujbei e bine să nu îi stai prin preajmă. E transpirat, nervos, ponosit, epuizat. Recomandabil în astfel de momente să-i sugerezi delicat alternativa de a servi un pahar cu apă. Dar nu prea rece! Sigur se va văita că o să-l doară gâtul.

Strănută des. Nu suportă praful. E o tortură pentru el să vadă pâcla de praf plutind în dâra de lumină pe care soarele o lasă dinspre fereastră, jos pe podea.

Se spală des pe mâini. Primește pupături pă mâini cu mare stres. Se șterge, se înăcrește! Clătește paharele de mii de ori înainte de a le folosi. Nu atinge niciodată prosopul comun de la samovar. Trage legăturile de deschidere ale dverei tapându-le cu colțul epitrahilului...

Smereniacul remaniat

Un reverend ponosit, neglijent cu sine. Imaginea lui te trimite flagrant la înfățișarea șoarecelui abia scăpat din ghearele mâței. Are fața plină de griji, ochii goi, gânditori, ușor speriați de năluci trecute prin parbrizul ochelarilor, mintea plină de pungi cu idei încă nedesfăcute. Printre ele, cavități largi, pustii!

Dacă se va hotărâ să-ți dea șansa vreunei conversații, îți va vorbi molcom, plăpând, leșinat. Își va alege vag cuvintele lăsându-ți impresia erudiției. În urmă, mestecând ideile, vei constata că nu-ți spusese nimic tocmai pentru că ar fi vrut să-ți repete în altfel de cuvinte exact ceea ce vruseseși.

E blajin. Te lasă să vorbești peste el. Se simte ușurat să facă asta. Nu te contrazice - dimpotrivă, chiar își însușește paternitatea zicerilor tale. Deși ideile provocate nu-i aparțin, fiecare frază de-a sa va începe cu ”ziceam mai devreme că...”

Îți induce impresia că se subapreciază gratuit – în fond e sincer, chiar știe pe unde se află. Folosește însă smerenia ca un atuu! Simte că a privi umil, sec, ușor tâmp, poate fi calitatea care să-l apropie de oameni.

E tipul de la care înveți că a nega e o mare prostie, că a avea idei e cea mai cumplită nenorocire.

Dacă vei dori să fii temperamental ”de succes”, ocolește-l! Ca om e mult prea puțin decât îți poți imagina despre el!

Predicatorul xeroxist

Citește rar, disciplinat, școlărește, orice text - opintindu-se doar la semnele de punctuație. Obstacolul lui de căpătâi este cratima. Are oroare de exclamații, nu știe să interpreteze corect interogația. Întrebările sună în gura lui a mirare tâmpă.

Se teme de public! Vorbește liber doar la telefon și nici atunci destul, ci după listă!

Predica este pentru el culminația unei îngrijorări pe care nu și-o poate ascunde nici atunci când doarme. Caută foile în somn, țipă, se frământă gata să plângă ca un copil după jucăria preferată. Trezirea din vis e răsplata supremă pentru chinul neostoit al literelor.

Știe precis unde găsește omiliile din cărțile de predici. Mai nou și-a sporit baza de date luând de pe net absolut tot opul sermonial.

Totuși...preferă predicile vechi, de Slevoacă, sau pe surioarele lor (de-acum tot vechi) de Păcuraru. Sunt scurte! Nu transpiră prea mult citindu-le în fața poporului binecredincios. Satisfacția lui are sensul de a vedea pe buzele celor din față cuvintele care urmează...

Introspectul fimiturist

Vrea să știe tot ce mișcă. E isteric! Îi plac amănuntele. Le reține, le procesează. În dezbaterile de idei vorbește totdeauna despre el, despre ce simte, despre ce cred alții că simte, despre ce crede el că știu alții că el simte.

În fața Sfântului Antimis adună scame frenetic, punctează miridele cu degetul arătător, le vânează satisfăcut, bucuros să nu piardă nimic. Are disponibilitatea cercetării detaliilor. Pierde timp adunând concluzii, păreri, aprecieri, nonsensuri.

Gestionează bine cartea de slujbă. Ni-i scapă nimic, nicio greșeală de interpretare a textului. Găsește variante noi, le notează pe telefon în timpul ce slujește, le dezbate mai apoi cu sine, cu ceilalți, cu primul venit sau cu ultimul plecat.

E confesorul care dă impresia că te ascultă, dar se gândește la ale lui, se frământă cu amănuntele existenței, se chinuie să vadă ceva ce nu mai vine; capul lui interior strigă îngrozit după ideile care vin și pier în decor precum țânțarii care trec asurzitor pe lângă timpane, ca mai apoi să dispară misterioși.

Când vorbește îți dă impresia că a încheiat chiar în acea clipă ultimul start de 100 metri garduri. E alert, repezit, amănunțit, obositor!

După o zi de stat în preajma lui trebuie să-ți iei concediu de odihnă și să te gândești să pleci undeva departe, foarte departe.

Mitocănariul

Șocâtele de parastas

Râtul lui de cârtiță abia ieșită din scorchină aduce mai mult a supapă de toaletă decât a burduf de acordeon. În orice caz imaginea pe care ți-o lasă trimite la aspirația profund curățitoare a vidanjei – cu mult peste capacitatea unei ustensile de uz casnic pornite să sugă praful de pe tobă. Nu ! El e mult mai aplicat… se-țelege… la rata venitului pe cap de locuitor. Știe câte fumuri sunt în sat, ori câte guri sunt adunate în jurul focului, înmulțite cu media grupei de sânge la capacitatea de porci tăiați și puși la afumat, din capăt de uliță în capăt de uliță.

E binevoitor, zâmbind pururi cu buza de sus… în pliuri! Poate să-și ițească sfecla la comandă, plin de solicitudine, cu condiția să știe că are de câștigat din asta. Privește ușor stânjenit – ca o fată mare, căutând să-și gudure coada pe lângă fusta oricărei babe gata să-i dea colac. E pricăjit, smiorcăit, artist al lamentației, antrenat intens să-și plângă de milă – victima perfectă a nedreptăților ce-i ies în cale. Îl doare imens lipsa motivației de-a se văita – îl sperie, îl lasă fără obiect. Tema predilectă: lipsa banilor, o temă de mare sensibilitate care încet-încet se preschimbă în miorlăitul mâței lihnite pe lângă oala cu lapte.

Semnul vizibil al chiorăitului său de mațe e privirea aproape cretină lunecând pe muchiile detaliilor fără sens. Fără bani se simte pierdut. Ochii îi băltesc în lacrimi, scăldați parcă în nostalgia foilor cu iz de tuse seacă pe care le-ar freca la nesfârșit cu degetele lui de valutist. Are totdeauna grijă să fie văzut când se preface că muncește, cu toate astea sforțarea lui nu rezolvă nimic. Știe să nu-și asume răspunderea și totuși, dincolo de asta, nu scapă nici un prilej să adauge pe burtă profitul. Plăcerea vieții lui e atingerea aproape erotică a bancnotelor noi; bancnotele cele care fâșâie ori care adunate vrac plescăie calup peste calup în maximă excitație.

Pentru unul ca el există o legătură de substanță între bunăvoința fals afișată și numărul filelor din portofel. E tâmp, totuși are destul cap să țină la legătura asta, știind că poate să numere silabisit, cu spume, fără opreliște. Imaginea pe care ți-o lasă la prima vedere e aceea a omului "bun de compătimit". Să nu te lași înșelat însă! Cu banii de pe ultima lui plângăciune te poate ține în restaurant o săptămână. Babele au simpatii predilecte pentru el. Îl cred sărman, neajutorat. Pentru coatele lui goale și-ar da nu numai pensia toată, ci și glojarii din pătul pe o mie de ani.

Ceea ce doare cu adevărat la impactul cu-n astfel de om e privirea lui nefericită, plină de grijă, bântuită de năluci. E nefericitul perfect pe care ai vrea să-l ajuți, să-l salvezi de la sinucidere. Ai vrea să plângi după el, dar nu se face că râde lumea. Râtul lui de vidanjă îți pare drag chiar și atunci când aplecând umil capul spre o parte îți spune, cerșind, cam cât te costă un drum până la cimitir și-napoi – dacă mai apuci. Ți-ar lua-o și pe mama, dar ți-o spune găguț, nevinovat, gingaș.

A învățat să comunice activ cu ambele mâini; palmele lui orientate reflex spre pradă nu au același sens cu coatele, ci un sens invers. E o altfel de cârtiță, una care nu împrăștie obstacolul, ci și-l însușește. Pentru fericire ar face orice. Nu-i scapă nici-o pomană și nici-o îngropăciune. Te măsoară din priviri, șiret, fără să vezi. Știe câți bani ai în fiecare buzunar cocoloșit; știe când mori sau cât de bine trăiești. Cunoaște valoarea oricărei texturi vestimentare, funcție de care ridică sau scade prețul prestației de cioclu livid. Miroase de la distanță bancnotele mari, chiar și după ce-i dai cu damf de varză și ciolan pe la nas. Își aburește boticul la ciorbă precum o cocotă în saună, totuși nu uită să-și lase la vedere privirea suptă, înfometată... Se cere hrănit ! Are burta în creștere !

Oamenii îl cred unul de-al lor, le place că-i pot vorbi cu cuvintele lui, puține, de strictă necesitate. Nu se sinchisesc și n-au emoții să-l tragă de brăcinar. Asta pentru că el nu e distant și nici atât de silnic să-i pese că-i vorbește vreo babă peste față cu stropi, sau că-i aduce vreo bucătăreasă de cumetrie unghia neagră înecată în strachină. Ar fi prea de tot să-și dea seama de astfel de detalii. Nu-l deranjează nici musca verde plecată din colțul gurii mortului și oprită taman pe mămăliga lui. E recuzita care nu mai contează dacă la final gazda plătește…

Cu unul ca el poți face orice, numai nu uita să-l plătești. Și totuși… nu vă gândiți la prostii !

Tilică Pufosu'

Pe când umbla cu lumânările atârnând la nas i se spunea destul de simplu: Mucea! Mai târziu soarta secreției sale translucide avea să-și urmeze saltul deplin drept în freză. Putea fi cât pe ce să-l confunzi cu-n băiat de oraș, dacă nu i-ai fi văzut unghia de la degetul mare ieșită prin talpa sandalei. Știa drumul spre biserică cu ochii închiși - prin fundu' grădinii - ca bun băiat de toacă și de clopotărit ce se dădea el pe la sărbători. Între timp, subit, vocea avea să-l legitimeze ca bun orcănitor la strana din sat plină cu proști și fonfi, dintre care cel dintâi se deosebi fără putința de revanșă a cuiva. Ce-i drept, cântul său de ied cu cap țuguiat în încrețituri scurte și dese avea generozitatea unui ambitus strict blocat între gutural și jugular, dar treaba evolua bine la public. Oricum nimeni nu avea darul de a face diferența între răcnetul lui nemilostiv de mârțoagă hibridă, rezultată din coabitarea vreunui măgar cu capra de serviciu din turmă și scâncetul duios de cățea plouată drept în cap. Ușor-ușor schelălăitul lui de tută pierdea intens coloritul prelung-diafan în favoarea preaplinului vocii unui pui de guzgan forțat cu steroizi pentru găini. Lucrurile mergeau de-a dreptul bine: omul reușea în

sfârșit să scoată scâncete de cocoș diurn lovit de dubla oiște a șaretei în piept.

Curând fufele satului începură să-i dea-n ghioc. Unele vedeau în ochii lui un zimbru cu păr flocos în formare, sau un ciortan bun de mâncat în pauza de conac între prașila întâi și prașila cea de-a doua. Altele și-l imaginau armăsar bălțat încondeiat cu pene la crupă și șolduri. Altele voiau pur și simplu să cânte ca el – cu gâtul înălțat – peneș – zburdând ca găinile la râme. Omul nostru însă zăcea blazat ca un berbecuț durduliu înfipt în frigare, bine-știind că mai mult decât îi reușise beehăitul de până atunci, altceva nici n-ar mai fi în stare. Știa doar atât, că avea un clan cornut care să-l scoată din mojica trebăluială de țărcovnic vetust la starea de burtă verde în altar la mă-sa. Avea rude în sat cu dare de mână, avea tătic bine plasat, meșter versat în turnat cavouri – unul care la zece garsoniere finisate în cimitir scotea pârleală destulă să-i antameze apartament de bloc la oraș. Dar lucrurile aveau să evolueze rapid! Îndeletnicirile au cursul lor. Între timp berbecarul bătrân învățase să facă biserici, întâi niețele tencuieli, apoi firave zidării, apoi chiar turle. Păi… n-ar fi fost păcat să nu-și dea progenitura la școala de popi ! Cum nu ?! Ar fi fost…

Trecură câțiva ani de teologească toceală pe băncile de la absolut-nicio-frecvență, ani care s-au scurs fără sens ca apa ploii pe care o usucă-n parbriz suta la oră. Fătul mucios de altă dată era berbec mare de-acum, unul mai creț și mai flocos ca alții. Avea mașină și gagici, avea și bani pentru eventuale despăgubiri

nocturne. Dar uite că sosi și clipa mult visată: maurul cel în vârstă nu în zadar biruia zăduful zilelor deșarte pe turle de biserici. Cum altfel să se poată, dacă nu chiar la el în sat să-și puie fiul, strașnic, popă de lux cu casă la bloc de oraș…?! Și iată că și-l puse! Dar… ce păcat. Mulsoarea de fiecare dată dădea rateu! Era o sugăciune de deget amorțit! Și berbecuțul nostru înfometat și trist zbiera singur la lună. Oița lui era stearpă, oamenii prea săraci și poate cam nevolnici și tâmpiți. Ce mai?! O păcăleală mare cu-așa o parohie… Și totuși încă o șansă dădu peste băiet: tăticul lui slujea mai abitir ca dânsul la un stăpân, departe… Se zice că stăpânul acela, domn al inelelor de pus în buza umflată a buzunarului, ca să te cunoască mai bine după culoarea blăniței proaspete, avea nevoie de-un berbece de curte. Astfel mi ți-l luă pe Mucea și-l duse sus la stână, și-l botează de-acuma cu nume de mieluț. Îi spuse Tilică! Tilică Pufosu'!

Ei! Berbecuțul nostru cel mult prea poftitor, scârbit de nedreptatea de-a suge doar o oaie, zburda de-acum zglobiu și harnic prin sarici multe, pline de purici sprinteni, prin gestiuni și turle gemânde de colivă. Era și el desigur o formă de tăun pe spinare de bivol… Dar tot nu-i venea bine menirea sa cea nouă! El se simțea tot slugă, adică tot slugă creață, dar una mai de soi. Și

totuși, ceva adânc în suflet nu-i sta cum se cuvine! Vroia ceva mai mult; Voia cu mult mai bine…

După o vreme-n care avea să se convingă deplin că noua sa postură era cu mult mai proastă decât aceea în care, în satul lui departe, sta crăcănat la soare cu burta verde plină, vărsată-ntre picioare, îi răsări un licăr între urechi: ce-ar fi – își zise crețul – să mă fac și mai mare?! De-acum aș vrea o parohie adevărată! Una maaare, maaare, la oraș ! Una cât burta mea de mare!

Măi… nu știu cum se-ntoarse, greoi așa într-o parte, însă destul de bine, de trei ori făcu tumba peste cap, și-odată înapoi, și - ca în povestea ceea - dorința i se-mplini îndată. Durere, însă…! Ce mai… ?! Tăticul lui, sărmanul, fu aruncat la fiare - ca răsplătire dreaptă. L-au dat, bietul de el, pe mâna schingiuitorilor să ridice biserici până când va plăti – în contul progeniturii sale – datoria toată.

Și totuși norocul nu-i nicidecum departe ! Câți ”teologi” ca ăsta vor fi gândind cu dosu’!

Asemeni lui Tilică... de-i ziseră Pufosu’?!...

Țapul logodit

Nu știu să mai fi văzut vreodată cum arată un Țap logodit. Credeam că e doar o expresie. Dar, nu! Țapul logodit chiar există. E viu! Mișcă! L-am întâlnit zilele trecute la o slujbă în sobor. E un fel de dihanie țepoasă care se gâdilă ușor la orice apreciere, dar care îndată ce dai semne că înțelegi cât e de prost, e în măsură în minutul doi să te alinieze cu fața la zid pentru necruțătoare execuție. E greu de spus ce poți să simți în fața unei astfel de revanșe: ai sila pe care ți-o poate lăsa o broască alunecată pe gât, ori revolta provocată de unul care, abia venit întâia oară la tine în casă, ar începe să-ți înjure nevasta.

Cam acesta ar fi impactul pe care îl poți avea cu ifosele nechezânde ale țapului logodit, dacă nu-i legi copitele la timp, și i le lași să-ți țopăie drept în moalele capului.

Dincolo de porii obrazului aparent fresuit, de sus de sub gene și până jos la clasicul smoc cu care i se încheie felia, se ascunde în el un fel de țoapă eclezială hotărâtă să surprindă plebea punând-o la punct. Cu privirea arogantă, cu nasul ridicat în vânt, cu bărbia la orizont, țoapa calcă-n fuleuri de stânga-dreapta, driblând parcă pietrele direct din coloana centrată perfect în ceafă. Freamătul umerilor agățați de gâtul încordat face să-i tremure adesea turul pantalonilor, dând întregului ansamblu imaginea următoarei secunde de după șutul în cur.

În general vrea să pară elegant, rezonant, epatant, fondant, însă de îndată ce zâmbește îi vei remarca între dinți pătrunjelul sau prazul de la ultima masă. Vorbește de sus. Știe! Gura căscată din drum va remarca "ștofa" de lux sub care-și reglează 'mnealui balansul din pârțuri, într-o suficient de studiată flatulență de un sonor controlat cu iscusință mistică.

Spuneam că are figura celui care știe ! Capul ușor tras spre spate, semeț, cu doar una dintre sprâncene încovoiată în sus, privirea scăpată ușor pieziș – pe jos, dau impresia că trebuie să gândească profund. Nu se poate să nu crezi că gândește profund. În schimb el, fără să trădeze prea mult disconfort, scâncește dramatic din fese, încercând exasperat să controleze la maximum acel sonor mistic… despre care vorbeam mai devreme. De-l întrebi la ce anume cugetă atât de solemn, îți va răspunde crâncen, tot de-acolo din etajul de sus: Mda ! Mă gândeam și eu…!

E omul care s-ar putea deziluziona ireversibil dacă, prin absurd, nu s-ar mai simți în centrul atenției, revendicând în sine îndreptățirea de a fi remarcat, înconjurat, venerat. El nu se va putea niciodată mulțumi fără capriciul de a privi peste creștetul celorlalți. E atent la detalii în ce privește „plebea", dar indulgent cu sine. Vorbește cu tine într-o dungă, aproape cu spatele. Consideră că nimeni nu merită să-i treacă pe dinainte. E fericit că nu-i atât de prost ca ceilalți; pare ușor zglobiu când își aduce

aminte asta. În orizontul acestei convingeri are permanent pe chip surpriza magică a caprei care-și vede întâia oară chipul în vadra cu lapte. Nelipsitul său zâmbet confuz maschează însă adevărata prostie congenitală: disprețul pentru orice și pentru oricine.

Actul lui de cultură este să epuizeze lectura tuturor etichetelor de pe conservele din magazinul sătesc. Cunoaște nume de substanțe, știe să facă conversia E-urilor în categoriile elementare din tabloul lui Mendeleev. Își aduce aminte cu ușurință formule matematice care privesc împărțirea grămezii de sfeclă pe kil/corp vacă gestantă. Știe să dea din cățuie la morți și să-și repartizeze cu ușurință tremolul pentru situațiile cerute în Molitvelnic, mai cu seamă la cazul bântuielilor diavolești, sau a molimei aduse de vânt, ori la prilejul nefericit al cotropirii holdelor cu lăcuste.

Omul e un perfecționist ! Dacă nu reușește să facă nimic din cele ce se fac atunci când îți dorești să fii remarcat de muiereturile obștii bisericale, e trist, bolnav, depresiv. El trebuie să se roage cu voce mare, trăgând cu coada ochiului la audiență spre a se calibra funcție de reacțiile de evlavie bine plasată în habitat; trebuie să se remarce, să se dea în stambă, să fie cel dintâi la ieșit și intrat, la întors și la binecuvântat, la predicat și la dumicat… Dacă nu-i cel dintâi, e trist. Păcat… Atât de trist !

Nu-ți trebuie să-i zici prea multe ca să-l faci să țopăie! Spune-i cât e el de deștept, de cult, de special, de jovial, de original, și vei redeștepta în inima lui țapul cel logodit zburdând între floricele violacee, cu păsărele zglobii la urechi și steluțe argintii la copite… Experimentul acesta e unul extrem de simplu și totuși periculos – destul de periculos.

Dacă-i dai încredere în sine, omul va voi să te convingă de mult mai multe dintre cele ce ai putea să vezi. Va dori să te dăscălească îndelung, ca tu să știi de-acum cu adevărat că ai întâlnit omul perfect în toate. Îți va spune cum să slujești, cum să-ți așezi decorul liturgic, ce să spui, ce să faci, când să mergi, când să taci, când să mori și când să trăiești. Dar cu mult mai mult nu se va sfii să-ți reproșeze cât ești de departe de superba lui condiție

și de fulminanta sa ordine interioară. Aceasta e forma lui de a se convinge că ai înțeles cu cine ai de-a face, pentru că în niciun caz nu-i pasă de tine, ci îi pasă de sine. Are copite și coarne ascuțite care așteaptă oricând să fie puse-n furci.

Ai mare grijă! E animalul căruia nu trebuie să-i dai niciodată prea mult nas. Poartă înfiptă în piept floarea cea greu mirositoare a trufiei pe care e în stare să ți-o fluture sub nări când nu te-aștepți. E țapul căruia i se poate îngădui circumstanța că tocmai de-aceea țopăie, pentru că pute…

Gherțoiul de proscomidiar

Animal sociabil - zâmbește larg în fața vădanelor care dau liturghii în ușa de miazănoapte a Altarului. Se lamentează ori de câte ori vine vorba de misiunea lui preoțească, punctând faptul că moare de foame. Ochiul său ager e montat pe culoarul care desparte ușa diaconească a sacrei sale chemări de restul naosului. E totdeauna binevoitor, condescendent, ușor servil, tâmp în același timp, așteptând în schimb cotizații. Își face norma ochind de după dveră și imaginând profituri.

Locul său preferat este proscomidiarul unde găsește din belșug vinuri suculente, amețitoare. Îi plac finalurile liturgice. Aici este locul său de refugiu îndată ce misiunea zilei l-ar ejecta din sistemul public spre cel privat. Adoră să-și exprime eliberarea de sarcina cultului purtându-și în afara cadrului oficial reverenda larg deschisă la gât atârnată de burtă. Spune glume despre Dumnezeu și bancuri despre curve. Printre clefănituri anaforale mimează suficiența de sine râgâind ușor, înfundat. Partea care îi excită fascinația e "pescuirea minunată" – deschiderea cutiei cu daruri financiare a cărei măsură va fi în stare să-i califice gradele pietății și eficiența enorială.

Cocalarul cădelnițaș

Asociat adesea cu Popa-Meltean nu se preocupă în nici un fel să-și dezmintă reputația. Fandează șmecher în mers, sprijinind umerii în coaste și privind de sub bărbie, indiferent. Are aerul cretinului pregătit să înjure. Specialitatea lui este să învârtă cădelnița ca pe nunceag. Îi place să-și afișeze dexteritatea urmărind cu superioritate de tractorist reacția perplexității celor din jur.

Cu capul îndesat între clavicule sfidează orice ordine a lucrurilor. Își imaginează că poate opri slujba când i se năzare – vrea să știe oricine cine e șeful. Caută motive să arate asta. Definiția lui stă în măsura cu care reglează stația de amplificare la maximum. Se antrenează să cânte cât mai răcnit – uneori behăit, alteori tușit, cu rictusul mârlanului care uită de microfon și își trage pregnant mucozitățile pe gât, sforăind.

E tipul de popă care vorbește cu stropi. Face glume la predică sau pregătește mișt0uri pentru mai noii veniți. Nu se sfiește să vorbească la telefon printre ectenii sau să lase mobilul să țopăie în manelele de semnal pe Sfânta Masă.

Plăcerea lui cea mai mare e să dialogheze direct de dincolo de dveră cu cântărețul de dincoace, punându-l la punct cu draci și arătându-i unde a încurcat tipicul. Oamenii îl știu de frică. Îl ocolesc. În schimb el se simte în pielea lui. Vorbește totdeauna tare, spărgălicios. Râde cu un tremol mărunt, idiot. Dacă se întâmplă să-i treacă vreun coleg de breazlă prin ogradă îl va trata fără scrupule cu reject. Ținta lui va fi atunci să-și umilească adversarul imaginar luîndu-l în bască cu "bă" și „tu".

Ifoselnicul

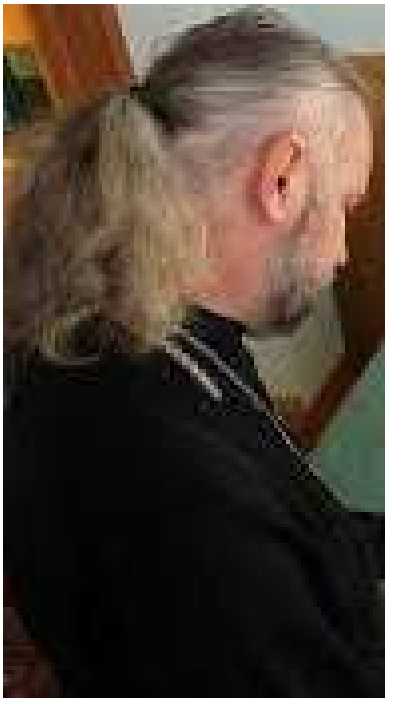

Cocota eparhială

Ține totdeauna ca reverenda lui să miroase bine! Ușor obosite, faldurile îi plutesc lasciv mimind feminitatea văduvei fugite în vecini. E ilar – ține să fandeze însă cu o inconfundabilă eleganță de budoar.

Eleganța e cuvântul lui de ordine! Orice, dar numai nu-i privați eleganța.

Îi plac cremele pentru femei; parfumurile cu aromă de tută traseistă. Fața lui sclipește! E lighinit, proaspăt, colonial. Stridento-olfactiv încearcă să acopere mirosul de tămâie afumată cu varianta mai sigură a unor spray-uri secrete. E pupăcios, mămos ca o cucoană la menopauză. Zâmbește din principiu – te fixează cu înclinația rudei care nu te-a mai văzut de-o vară încoace.

Are suplețe! Plutește! E omul care și-ar da o mână pentru suplețe și pentru tonusul său mobil. Nu poate să-ți vorbească fără să te atingă cu vârfurile degetelor sale subțiri. Vorbește cu mâinile, te ia de braț, te îmbulzește – se exprimă fals-candid, larg, supra-articulat – cu afect! La două fraze simte nevoia să-ți

șoptească prietenos banalități de care râde singur. Vrea să-și dea motive de răsfăț, să chicotească, să zumzăie modal ca o muscă cu paiu-n cur.

E tonic, variat, imposibil de prins în banda de frecvență a unui discurs serios, bărbătesc.

Îi place să te măgulească gratuit; să te studieze; să te sâsâie ca un șarpe cu ochi dubli – ca să-ți culeagă reacțiile, să-ți intuiască simțămintele. Se hrănește din false mirări și ieftine bârfiri. Alunecă printre subiecte atunci când se simte încolțit. Știe până unde poate ține piept stresului, de-aceea vrea locul din față, vrea să fie vizibil. Îi plac specializările la Centru – se dă în vânt după avantaje. Își cunoaște miza!

E versatil în gânduri, păreri, concluzii. E neastâmpărat, oacheș, fascinat de nimicuri, prefăcut, hlizit, surprins parcă de ciupituri imaginare–libidinos. E limita de sus a unui creier efeminat, răvășit hormonal – un tip modificat sexual, defect, obsesiv!

Lighioana mistică

De cele mai multe ori are fața unui frate de mânăstire și neapărat are faldurile reverendei proaspăt călcate, butoni la cămașa albă de dedesubt. Își poartă părul proaspăt șamponat, legat în coadă, foarte strâns în coc sub potcap.

E oacheș, voluntar, spontan, ușuratic. Îi plac fustele scurte (de tot). Privește îndelung după copile de liceu imaginându-le la deplină maturitate. Petrece serile pe chat, sub nume fals, lăsând ID-ul să-i circule pe site-urile matrimoniale.

Are cuvinte alambicos lucrate pe topicul unor conversații leșinate. În public dă ochii peste cap vorbind despre Hristos, despre jertfelnicie și despre post.

Locuiește singur, dar nu însingurat. Cumpără reviste pentru adulți și molfăie gumă la chilie ascultând la cască ultimele producții pop-rock de pe Ipod.

În biserică are morga sfântului lunecat din slava cea de sus.

Noaptea are draci, dimineața e enigmatic, cult, aerat, flexibil... De aproape miroase a parfum de tută.

Teologistul justițiar

Pururi încruntat, cu un gând strâmb pe chip, este omul care arată atâta amărăciune de parcă în fiecare dimineață cineva i-ar fi tăiat cauciucurile de la mașină.

Are un aer distant, reflexe agere; e bine antrenat pentru discuții interminabile despre natura îngerilor sau despre sensul discursiv al orizontului. Privește fix, dar crâncen, emite judecăți de valoare rectilinii, nemaleabile, împrăștie remarci, dă verdicte. E tipul pe lângă care nu poți să treci fără să-ți adreseze o corecție – oricare!

Dacă îi ești apropiat începe totdeauna conversația cu ”De ce?”. Dacă nu te cunoaște, așteaptă să-i greșești mai întâi.

E doct, serios, morocănos – sau... se preface!

Îi reușesc părerile doar dacă vrei să-l crezi.

Să nu aștepți de la el aprecieri sau favoruri – orice speranță de acest fel e totdeauna zadarnică!

Dogmatistul prăfuitor

Cu privirea de barcagiu deștept, strângând ușor din ochi, sictirit scrutează prin interlocutorii săi mărunți, dând impresia că are cu sine cheile unei științe pe care nicicând nu și-o poate permite vreun gândac din câți îi stau în cale.

E sofisticat, crăcănat, bestial, îngreunat de sinele lui complex, bombastic, eonic.

În mers târăște peste duhul lui plin, persoana sa dinamitară, impostată, cultă, solară. Are linia bărbiei sus, răspunde întâmplător la salut privind anume în altă parte – spre sine.

E discursiv, tenace, crâncen, deștept – dar nu-și poate ascunde în niciun fel uimirea de sine.

Știe că în capul lui zac exact chestiile pe care le cred alții despre el! Totuși nu înțelege exact care să fie acelea. E tainic de tot în cele dinafară; subțire, spoit, sclipicios, vag în cele dinăuntru.

Specialitatea lui ține de a se băga în teritorii conexe interesului declarat. Lexicul său depinde de audiență. Abilitatea de a se impune răsare din intuiția de a sesiza ceea ce nu te

interesează să știi. Aici e lumea lui – zona lui de impact – granița aburitoare a interdisciplinarității.

Printre filosofi e perceput ca literat, printre literați ca dogmatist. Teologii îl văd ca pe un platonist ori plotinist demagog. Dogmatica lui de manual secundar e o hârtie mototolită, vârâtă într-o sticlă cu dop, condamnată veșnic să plutească în gâldanul din fundul grădinii.

Dacă-l întrebi cine e, nu-și cunoaște decât numele scurt, de poreclă, ascuns în potofelul din turul pantalonilor.

Numele său de maaare greutate atârnă de curea, undeva la spate, și atât!

Miercosul de companie

Este auxiliarul ierarhic fără de care chiriarhul se va simți singur, neajutorat, bântuit de nesanse, lipsit de inspirație.

Are calitatea lăudaciului de proximitate. El trebuie să inspire încredere, să potențeze discursurile tutorelui său, cele presărate cu idei fără sens și cu banalități. Trebuie să facă introducerile, temenelele și firitiselile de complezență.

Are aerul de curtean ridat, înecat în apelative și titulaturi pe care se străduiește a le ierarhiza corect, a le utiliza judicios, a le adecva oricărei situații în care sunt implicate mărimuri eclesiale și neeclesiale.

Când i te adresezi va trebui negreșit să-ți zâmbească larg, să te primească maiestuos, să-ți justifice cererea cu bunăvoință, dar să ți-o refuze princiar, cu regrete profunde și așteptări de netăgăduit.

Este persoana de care nu treci atât de ușor, înainte de a ajunge la cel de Sus, la stăpânul inelelor și al bezelelor.

Deși poartă în suflet diverse cozi de scorpie și pui de draci, nuanțe de dispreț și stoluri de resentimente legate de slujbelnica sa misiune de a-și linguși maimarele, el știe că nu din reflex face

asta, ci pentru grația de a primi la schimb garanții de maximă vizibilitate.

Lumea nu vede în el un năimit, ci un puternic al zilei, omul de a cărui șoaptă ascultă urechea înșelată a stăpânului.

Privit de undeva din găvanul gol, trăncănitor al sinelui, omul se vede puternic și influent. Puterea lui stă în limba de miere curgătoare și în veninul rărunchilor săi schilodiți de minciuni și prefăcătorii.

Se străduiește să nu lase pe chip nicio urmă de regret sau inadecvare, să fie pedant, interesant, fondant... Pe buzele lui, numele celui mai mare îți stârnește oroare. Figura sa replicată în mii de cute fariseice, îți va batjocori buna credință și dreapta pricepere.

E fals, mistificator, exagerat în impresii cu privire la calitățile, geniul și providențialitatea prezenței șefului.

Meseria sa e însă să pupe dosul oricăruia dintre aceia ce s-ar putea situa deasupra treptei sale, dar în același timp nutrește satisfacții febrile gândind să se lase pupat la rându-i de cei ce, din nefericire pentru ei, ar fi siliți a i se supune vreodată.

Când se întoarce însă la logica fierbinte a meseriei sale de bază, o face cu conștiință artistică, cu un iscusit tâlc inițiatic, cu simț de răspundere, ce mai!...

El știe că forța sa rezidă din pasiunea de a fi ipocrit până la capăt – o pasiune direct proporțională cu vanitatea de a se păstra sus. Laudele sale frivole, inteligența sa pavloviană, condescendența sa nativă, toate acestea dau per ansamblu imaginea unei cățele de circ izinită de false pudori, asemeni pudorilor mincinoase ale unei târfe care nu mai are nimic de ascuns pe sub desuuri decât pielea zbârcită a unei precoce îmbătrâniri în rele.

Farsele acestei cățele companioane n-ar însemna nimic dacă scâncetele ei prelungi, laudele sale fictive, glasul mieros, limba înșurubată pe scărița interioară a urechii stăpânului, n-ar gâdila într-un sens oarecare.

O astfel de slugă nu poate fi într-atât de mare, pe cât de mic îi poate fi stăpânul!

Cârjelnicul pupitor

Va fi ales totdeauna din rândurile fraților mai tineri, aceia care înclină privirile în jos atunci când le se adresează cineva de sus.

Cu cât mai tânăr, cu atât mai convenabil. Trebuie să fie rușinos, timorat, eventual pistruiat ori plin de regrete pentru fanteziile tulburătoare, pline de jenă ori ascunzișuri pentru scurgerile nocturne ale pubertății.

Unul ca acesta dintru început va trebui să știe că e un nimeni, că viața lui e un rebut, că sensul existenței sale e acela de a servi drept decor, acela de stâlp (cel mult) la gardul pe care maimarii vremii își usucă lenjeria intimă la soare.

Un nimeni în formare! Un soi de scaraoțchi la vreme de tinerețe.

El a văzut odată un episcop înfășurat în giulgiul strălucirii sale și ce și-a spus? Și-a spus: ”să stau prin preajma unui astfel de om e șansa vieții mele!”

De atunci existența sa e bântuită de vise în care se vede ținând în mâini sceptrul puterii, se vede întronizat cu mare alai, purtat pe brațe, înfofolit în mantia prelungă a înțelepciunii fără de moarte și a puterii fără bătrânețe.

Până atunci, însă, mâna sa fragilă va trebui să crească pe nervurile aurite, tainic lucrate, ale cârjei arhierești.

El e omul ce poate fi alături arhiereului și nimeni altul! Încă se dă smerit și mulțumește providenței pentru privirea sa timorată, pentru aspectul său tăcut, introvert.

E omul căruia îi trec prin mâini toate cele ce se ating de arhiereasca grație și binecuvântare: dichero-tricherul, cârja, liturghierul și toate celelalte. Toate acestea au izul puterii. E o anume formă de transfer a unei energii care te cheamă mai sus, te învăluie în închipuirea de a te crede la rându-ți stăpân.

În acest redundant blestem al dorințelor atotstăpânitoare, bietul copil, pistruiat, nătâng, rușinat de propriile apăsări și neconcordanțe identitare, va aștepta cu sârg să treacă vremea cea dintru început a slujbei sale colaterale. Puberul va deprinde conștiința pură a unei pietăți pe care o va da la schimb pentru un dram de putere ce nu va întârzia să se ițească la capătul îngust al așteptării sale - răsplata cu îndelung speratul transfer de autoritate.

Un tânăr ca el va petrece abrupt stare după stare, de la privirea smeritei nepriceperi la gândul semeț al slavei deșarte. Atingerea cârjei arhierești îl va umple de răscoliri, îl va lăsa în singurătatea unor șerpi afrontați care se vor muta de pe caduceu în propria sa minte, pentru a-l bântui apoi cu stele verzi și străluciri mărețe.

Un astfel de rămășag al puterii trebuie răsplătit cu adânci și stătuitoare temenele, cu umilințe și necruțate pupături de mâini adresate fiarei titulare.

Acesta este prețul unei așteptări valid construite în îndelungă răbdare – o umilință pe măsură – după măsura promisiunii strălucirii deșarte...

Anapodariul

LA TÃMÂIAT

Mai multe enoriașe merg la tãmâiat cu noaptea-n cap. În cimitir le așteaptã ascuns, unul din sat pus pe șotii, având cu el într-un sac un ied negru. Femeile intrã printre cruci, își pregãtesc colacii pentru împãrțit, își aprind lumânãrile la capul morților, dau ocol mormintelor cu oala cu tãmâie și apoi încep schimbul cu pricina: *"ia suratã, na cumnatã, eee- uite ce-mi dãduși-, pãi da, eu ți pusei ditamai colacu' - și tu uite ce-mi dãduși-etc."*.Deodatã, dintr-un tufiș, țâșnește o arãtare neagrã tuci și-ncepe sã țopãie printre cruci fãcând salturi disperate și behãind înspãimântãtor. Cuprinse de groazã, femeile o rup toate la fugã pe poarta cimitirului, lãsând de izbeliște coșurile cu "împãrțituri". Bãrbatul adunã în grabã de prin coșuri, își umple sacul, prinde iedul și dispare printr-o spãrturã din gard.

Bine, bine, dar cu capra cum rãmâne?!

CĂLDURĂ MARE

Mijlocul verii. Secetă mare, muștele se înmulțesc prin grajdurile vitelor, pe grămezile de bălegar, prin casele oamenilor. Se întâmplă că moare unul și după numai o zi arată îngrozitor. Vine preotul să-l slujească și la intrare în casă abia-și mai poate ține respirația. Cu un simț măreț al datoriei el "dă binecuvântarea" și începe slujba. La capul mortului, o babă alungă muștele cu o cracă de dud. Zeci de muște nervoase atrase de mirosul de scorțișoară, de zeama dulce a zahărului topit în pâcla din odaie, caută coliva. În timp ce intonează pe nas ectenia pentru morți, preotul zăreste cu coada ochiului o muscă întârziată, ieșind din nara mortului și aterizând ușor pe bomboana din moțul colivei. La "vejnică" muștele au lăsat coliva, tăbărând pe vata din gura celui răposat. Desigur, după orice înmormântare se mănâncă pomana mortului.

Dumnezeu să-l ierte și poftă bună !

TEOLOGIE PROFUNDÃ

E sâmbãtã-n post La biericã sunt șapte parastase, toate cu pomeni în sat. Preotul slujește parastasele și apoi pleacã în sat "sã dezlege mesele". O regulã ce ține de tradiția locului îi impune sã guste, dacã nu chiar sã mãnânce din bucatele ce se servesc la masã. Preotul intrã la prima casã, "dezleagã masa" și se așeazã din politețe sã serveascã din bucate. I se aduce varza. Apoi fasolea. Gustã cu prudențã știind cã mai are mult de umblat. La a doua masã la fel, întâi varza, apoi fasolea. La a treia - varza-fasolea. La a patra, varza-fasolea - Epuizat, la cea de-a șaptea masã își pune întrebarea fundamentalã:

Care o fi legãtura dintre teologia simbolicã si indigestie ?

ANIMAL PLANET

În cimitir la tãmâiat. Trei dimineața. Întuneric beznã. Dupã ce-și afumã "împãrțiturile", femeile schimbã între ele colacii dupã reguli precise, mai dinainte stabilite. Uneia i se clatinã un colac si coliva, pusã cam pe margine, îi cade pe jos. Bâjbâind pe întuneric prin iarbã dupã colivã, adunã câteva resturi clisoase, le așeazã la loc, "rânduie" și cumnata zice "bogdaproste". Aceasta îl pune în cos peste ceilalți colaci cãpãtați. Mai spre ziuã merg toate acasã bucuroase cã au și morții lor ce mânca.. Acasã, cumnata dã sã-si numere "împãrțiturile". Dacã nu i-ar fi ieșit la numãr s-ar fi aflat pãgubitã. Din coșul ei însã, ieșea un miros de murdãrie de câine și mare îi fu mirarea sã vadã chiar pe colacul de deasupra un mușuroi puturos.

Ce ți-e și cu câinii ãștia doamnã Bardot !

MISTIC GAMES

La un soroc de șase, preotul vine evlavios, slujește "capãtul", "împărțiturile" și hainele frumos rânduite pe un pat. La picioare, bocancii erau bãgați în manșeta pantalonilor, cãmașa pe dedesubt, flaneaua și haina cu mânecile împreunate, de jurai cã rãposatul e încã acolo întins pe pat, îmbrãcat ca un ginericã. Dacã ar fi fost chiar rãposatul acolo, ar fi avut pe cap o șapcã roșie cu cozoroc șmecher, americãnesc, pe care scria "I love God".

Curat transcendental, coane Fãnicã!

APOTROPAICÃ

In curte, masa e întinsã pânã-n poartã. Preotul “dezleagã” bucatele și se așează unde este poftit. În capul mesei. Chiar cu ochii-n soare. Din respect! În stânga are un mușuroi de bãlegar, în dreapta cocina porcilor. Muștele dau nãvalã peste tot. Un câine îl latrã fioros de sub ieslea vacii, gata sa rupã lanțul. O pisicã îi trece printre picioare lãsându-i probabil câtiva purici. Numai el știe asta. Încearcã sã mãnânce. Gândește eshatologic. Bãrbații mai de frunte, asezați pe lângã el, pleoscãie și discutã aprins. Unul din stânga vorbește cu stropi. Acum nu va mai putea mânca nici din felul acesta din urmã. Îl auzi pe cel cu stropii povestind cum dusese scroafa la vier și cât de bun e vierul cu pricina. Altul povesti cum a bãgat mâna în vacã "sã vazã dacã are viței". Îl apucã un fel de scârbã-groazã.

Prin ce secol se zice cã trecurã barbarii pe-aci ?

SFINȚIRE DE SFINȚIRE...

Sfințire de biserică la Răsturnații din vale. Sfântă Mărie, căldură vipie. Dis de dimineață robotă mare prin jurul bisericii, pe la căminul cultural din apropiere. Pentru tot satul, cea mai importantă era pomana de hram. În cămin preoții, episcopul și suita lui de consilieri și diaconi, în curte poporul dreptcredincios. Că oricum nu era loc pentru toți înăuntru. "Tot așa o fi și-n rai?" cârtea unul mai nedus pe la biserică.

Pe la opt se vede în depărtare un nor de praf si droaia de copii dă fuga în curtea bisericii strigând ca la oale: "Viiiiiiineeeee bãăăăăăăă!!!"

Au venit. Au descălecat. Jeepul episcopal, deși lustruit bine de firma japonezã, semăna în mod miraculos cu o blândă asină, sau cu mânzul ei după cuvântul proorocului care zice. Diaconul cel tânăr, subțirel, tras printr-un inel, duce important, în grabă, cele două valize cu recuzita arhierească direct în altar. La intrare un tinerel spășit, cu tuleie-n barbă îl roagă să nu-l uite când o fi faza cu hirotonirea, si-l asigură că și-a luat până la urmă nevastă și a trecut pe la părintele consilier administrativ cu ce trebuia. Diaconul îi zise ceva urât, că-l deranjează chiar acum, dar îl asigură că-i vine și lui timpul.

Deoparte și de alta a trotuarului ce duce în tinda bisericii, preoți în odãjdii stau gata sã-l primeascã pre stãpânul și arhiereul lor. Unul mai burduhãnos, purtând evanghelia și crucea iese întru întâmpinare. Dupã burtã, este desigur protopopul. Stãpânul se apropie maiestuos, sãrutã crucea si evanghelia. Cei din sobor, veșnic datori stãpânului, dau fuga și-i pupã mâna cu umilințã. Lumea se închinã, admirã, se mirã. Se face slujba de sfințire, cu multã pompã stârnitã de prin veacuri bizantine. Un telefon mobil sunã strident. Câțiva preoți se cautã instinctiv prin buzunare. Dar, mare ușurare: sunase celularul consilierului administrativ, care, deși nu s-a prea descurcat sã-l deschidã, totuși a fãcut o pozã bunã înaintea acestui puhoi de oameni. Sã afle proștii cã cine are, are. De! Oricum el mai avea puțin pânã la pensie și copiii sunt toți pe la casele lor din: Germania, America, Primãverii...

Urmeazã liturghia, hirotonirea celui cu nevasta luatã-n pripã și apoi, predica! O adevãratã disertație politicocerșeteologicã. Stãpânul vorbește bine. Adânc. Un adevãrat spectacol! Ceva de genul: “Dați bani bisericii!” “Banul vãduvei a zidit, zidește și va zidi!” .”Nu vã uitați la cei bogați, cã

ei își vor lua răsplata lor!" . "Nu vă uitați și nu poftiți la bunul altuia ca să împliniți poruncile!" Poporul ascultă și se închină. Unul se crucește. In biserică e cald. O femeie leșină si se aud țipete. O scot afară și cei dinăuntru transpiră mai departe. Se termină cuvântul celui Înalt și lumea se închină în devălmășie. Mai luară o porție de entuziasm și de creștinească îngăduință pentru cei avuți, convinși fiind că aceia or să înfunde iadul. De aici înainte, până la prilejul următor aproape c-or să-i compătimească pe bieții păcătoși cu vile și merțane la scară, cu jeepuri, cu hoteluri, cu acțiuni prin bănci. Dar ce stiu ei, țăranii ăștia ? Să potrivească bine votul în urnă, să nu-l scape pe alături că de restul...

Urmează pomana. Asta meritã să fie văzutã la fața locului.

La plecare, câtiva preoți din soborul cu pricina carã și burdușesc bine portbagajul episcopal. Un neisprăvit vârã și gãinile, vii, cu picioarele legate. "Bã, ce dracu fãcurãți aci la mine în portbagaj, gãinărie?!" strigã iritat diaconul-șofer-de-episcop. Pânã la urmã, chibzuind mai bine le primi la bord, înghesuindu-le între cele douã valize și o damigeanã pusã în așa fel ca bietele orãtãnii sã nu fie strivite de vițelul pus deasupra.

Totul e bine când se terminã cu bine! "Așa dragilor, ochii sus la cer, rugãciune multã, lãsați-i pe ãia cu pãcatele lor, nici un bogat nu intrã în împãrãția lui Dumnezeu,... așa, sãrãcia mântuiește, și darul la sfânta bisericã" Le fãcu semnul crucii pe deasupra capetelor și urcã greoi în jeepul și așa îngreunat de situație. Diaconul porni aerul condiționat de la bord, închise

geamurile portierelor și demarã în trombã stârnind în urmã nori de praf. Înecați în praful drumului, oamenii își fãceau semnul crucii. Erau lac de transpirație, dar fericiți. Vãzuserã un episcop. Unul adevãrat...

Auzi șefu, chiar ne crezi pe toți tâmpiți?!...

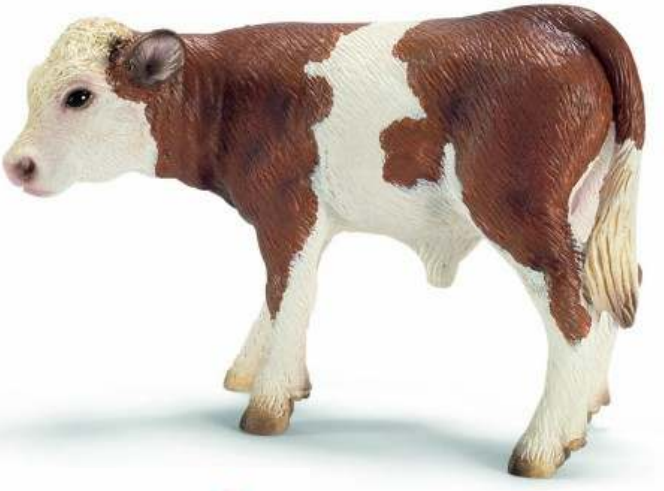

Apotropariul

Interviu cu un preot demisionar[4]

- Părinte Gabriel, vă cunosc doar de puțină vreme însă ceva anume m-a convins că sunteți un altfel de preot decât cei cu care ne-am obișnuit înainte și după '89. Vă mărturisesc, dintotdeauna m-au intrigat comportamentul obedient al multora dintre preoții slujitori față de oameni de calitate îndoielnică înfiripați în treburile Bisericii Ortodoxe Române, modul autoritar cu care se instrumentează în teritoriu probleme bisericești de către oameni care ar trebui, dimpotrivă, să cheme, să îndemne la comuniune, mesajul creștin „blocat" în formule învechite și obositoare, în contrast cu viața mondenă și luxoasă a celor care se erijează în vajnici propovăduitori ai Evangheliei. Dumneavoastră, așa cum spuneam, m-ați convins că ați stricat regula. Ați fost mai mulți ani preot într-o parohie de la țară, apoi, după un „stagiu" de numai un an la o parohie de la oraș, ați solicitat eliberarea din postul de preot, prezentându-vă demisia. Spuneți-mi, pentru început, ce a însemnat pentru dumneavoastră preoția activă ?

- O experiență pe care nu doresc să o mai repete vreodată cineva, nici acolo unde am slujit eu și niciunde. Cel puțin, nu așa cum am trăit-o eu.

- Concret, ce anume v-a determinat să demisionați?

- Cred că dorința de a-mi căuta starea de normalitate.

- Scurt și la obiect! De ce anume un preot ca dumneavoastră nu-și mai găsea starea de normalitate în cler? Ce anume doriți să-mi sugerați?

[4] interviu acordat de către preotul Gabriel Cernat în septembrie 2005, înainte de a părăsi țara. La acea dată, autorul încă nu intrase în clerul ortodox.

- Unii ar putea crede cã sunt un laș, cã m-am declarat înfrânt și am dat frumușel bir cu fugiții, nemaifiind în stare sã-mi asum misiunea preoțeascã încredințatã de cãtre episcop la hirotonire. Nu! Nimic din toate astea! Adevãrul este cã ceea ce trebuia sã fac în aceastã posturã, de multe ori venea în contradicție cu cele mai elementare norme morale. Și eu m-am oprit. Asta e tot.

- E trist ceea ce îmi spuneți și nu întrezãresc realitatea care v-a adus în pragul acestei decizii.

- Sã vedem despre ce realitate vorbim. Dacã în postura amintitã n-as fi fost pus sã girez prin slujbã anormalitãți strigãtoare la cer, dacã n-aș fi întâlnit lichelismul și slugãrnicia la tot pasul, dacã n-aș fi simțit pe pielea mea amenințãri mitocane atunci când rosteam adevãrul pe față, astãzi, probabil v-aș fi vorbit despre ce anume au mai scris Pãrinții prin veacul de aur, despre cum e cu mântuirea sufletului și cu Judecata de apoi, împuindu-vã capul cu adâncimi teologice, pe care, cine le-ar mai putea înțelege?… Din pãcate situația este pe cât de realã, pe atât de periculoasã. Și ea persistã de ceva vreme, pentru cã nimeni nu întreprinde nimic, sã încerce sã schimbe macazul. Din cauza asta, fãrã sã mã cred Mafalda, vã spun cã toate lucrurile aiurea din Bisericã, despre care vã veți face doar o vagã impresie, au avut, au și vor avea urmãri grave și de duratã asupra existenței noastre incerte. Și credeți-mã, nu spun cuvinte mari.

- Așadar, dezavuați anormalitãțile din Bisericã și totodatã faceți o adevãratã proorocie. Una foarte sumbrã. S-au spus atâtea în ultimii cincisprezece ani despre Bisericã, și bune și rele, însã ceva necunoscut plutește în aer. Eu, unul, cred cã Biserica se aflã într-o profundã conexiune cu factorul politic, cred cã dincolo de spectacolul slujbelor care ne înfãțiseazã atâta fast, se trag prin spate sfori, se ticluiesc aranjamente mari. E ceva anume ce ne scapã cu privire la trecutul recent al unora din oamenii Bisericii. Sã fie oare întâmplãtoare degringolada

politicã, moralã și socialã din ultimii ani? Sã fie oare întâmplãtoare cumințenia capilor Bisericii în a lua atitudine tranșantã și de proporții cu privire la imoralitatea mediatizatã în mod programat într-o țarã care declarã în procent de peste 87% încrederea în aceastã instituție sacrã?

- Domnule Basarab, vã dau o veste tristã: procentajul la care faceți referire este o gogoașã umflatã și goalã pe dinãuntru. Știți cum se realizează un astfel de sondaj? Concret, cei din eșantionul sondat primesc o întrebare scurtã și impersonalã: „Aveți încredere în Bisericã?" În fața chestionarului, eventual a microfonului și camerei de filmat, omul face imediat asocierea directã între Bisericã și Dumnezeu. E ca și cum ar fi fost întrebat: „Aveți încredere în Dumnezeu?" Ei, ce anume ar putea rãspunde la aceastã întrebare, un român amãrât, cãruia nu-i ajung banii pentru întreținere, medicamente, mâncare, etc? Rãspunde instinctiv: da! Sã-l întrebe dacã are încredere în oamenii Bisericii, în ceea ce fac ei, și atunci s-ar încurca rãu socotelile celor care comandã astfel de sondaje. Omul s-ar gândi imediat la preotul lui din cartier, din sat, de oriunde, și-ar aminti cã ultima datã la o pomenire, un preot nervos îi condiționase slujba de plata unei sume de bani, și-ar mai aminti cã n-a vãzut pânã acum un preot care sã o ducã rãu, așa ca el, care sã nu aibã bani de întreținere, de mâncare și de medicamente, și-ar aminti multe alte lucruri neplãcute în legãturã cu aceastã tagmã și ar rãspunde de cele mai multe ori revoltat: nu! Știți care este de fapt procentul real ? Exact diferența de 13% și cred cã avansez o cifrã mare. Confrații mei din cler sunt singurii care știu asta foarte bine. Chiar dacã unii, de fricã, n-ar recunoaște asta niciodatã.

- Dacã lucrurile stau într-adevãr așa, atunci e foarte grav! Și totuși românii sunt recunoscuți ca oameni credincioși. De ce ar exista un raport invers între credințã și încredere în Bisericã?

- Fãrã sã vã dați seama ați surprins un aspect foarte sensibil. Mergeți în sãlile tribunalelor și judecãtoriilor din România și vedeti cam ce se întâmplã pe acolo. Mergeți și

constatați cine mai merge pe la biserică în satele noastre, faceți o statistică a prezenței la slujbele religioase în orașe, în duminicile de peste an, dar raportându-vă la densitatea reală de locuitori și veți găsi răspunsul singur. Veți afla un adevăr jalnic: printre români mai sunt foarte puțini creștini! Religia celorlalți, a majorității, a devenit un fel de păgânism bizar, un amestec de credințe barbare, de superstiții și fetișism tribal. În ce fel de dumnezeu crede un „creștin" care-și ucide cu sapa vecinul de lot agricol pentru că acela își mărise cu o palmă locul pe teritoriul său? Fiul care își hăcuiește tatăl, mama care își sugrumă pruncul abia născut și-l aruncă în closetul din fundul grădinii; unul care își pune ștreangul de gât pentru că are nevasta rea… Sunt localități unde nu există familii care să nu fie certate între ele. Unii par să fie certați cu tot satul. Ce fel de creștini sunt aceia? Despre ce biserică vorbim noi, de fapt? În ce anume ziceați că au românii încredere în procent de peste 87% ?

- Într-adevăr, s-ar putea zice că Biserica este doar o instituție teoretică. Probabil ar fi trebuit să se implice în mod sistematic, să se manifeste ca o adevărată autoritate spirituală. Faptul că românii n-ar mai fi creștinii de altădată mi se pare de-a dreptul îngrijorător. Ce fac preoții ca să împiedice asta?

- Fac desigur, ceea ce „din veac" au făcut și înaintașii lor. Botează, cunună și înmormântează. Pe la țară, în ultima vreme cunună și botează din ce în ce mai puțini, dar de îngropat, îngroapă mulți. În ceea ce mă privește, am îngropat și eu mulți bătrâni. Oameni care toată viața lor au muncit până la istovire. Mulți dintre ei au frecventat biserica doar pe la praznicele mari, însă și-au cinstit morții mai presus de orice.

- Și asta nu este o formă de evlavie?

- Nu! De aceea aminteam despre o credință barbară, despre superstiții și fetișism tribal. La noi, pomenirea morților

trebuie să se facă după un ritual bine stabilit de părinții ortodocși. Toate au o anumită proporție și măsură a lor. Ei, mergeți la țară și vedeți ce e prin cimitire dimineața devreme, înainte de vreun praznic. Mergeți și vedeți un adevărat spectacol barbar, apoi intrați în biserică și observați cine va mai rămâne la Sfânta Liturghie. Aproape nimeni. S-ar putea spune că au totuși un dumnezeu: mortul pe care îl afumă într-un ritual nescris, rămas, zice-se din bătrâni (desi cred că bătrânii aceia erau oameni decenți…). Toți se vor grăbi la treburile de pe acasă bucuroși că au și morții lor ce mânca… Foarte mulți dintre ei au predilecție să muncească la câmp duminica sau în alte zile de sărbătoare, ca și cum ar avea spor înzecit numai când „se toacă de liturghie". Știți cum este să slujești duminica cu biserica goală, timp în care „evlavioșii" tăi enoriași forfotesc pe câmp, își cară fânul, își fac rachiul, pun cloștile pe ouă, își vaccinează vacile, porcii, câinii, etc.? Vă spun cu mare regret că pe mulți dintre aceștia i-am dus la groapă, dar pe nici unul în rai!

- Este foarte trist ce spuneți, unde este atunci românul acela credincios despre care ne vorbesc cu atâta patos mai marii Bisericii, fără să rateze nici o ocazie pentru a scoate asta în relief?

- Cum vă spuneam mai devreme, credința aceea despre care amintiți este o falsă problemă! Bineînțeles că ierarhia bisericească are toate motivele să potențeze virtual o realitate care nu există. Pentru că prin asta ea spune indirect următoarele: „uite ce instituție grozavă suntem noi, ce credință măreață v-am păstrat din veac și câtă nevoie aveți de noi ca să vă păstorim!" Ceva de acest gen…Un fel de „campanie electorală" în stil bizantin. Aceasta este miza: „cantitatea de grâu la hectar"! Vă amintiți glorioasele realizări nu demult trâmbițate? Lucrurile nu s-au schimbat în esență, doar pretextul este altul. Știți care e culmea ? Că mai marii Bisericii insistă să ducă mai departe tocmai stilul nefericit în care excelau comuniștii: propagandă, raportări false, intrigi, delațiuni, parveniri, populism, festivism și cultul personal.

- Am trecut se pare în alt registru, sper sã mã lãmuriți asupra tuturor acestor aspecte absolut scandaloase.

- Nu știu dacã veți dori într-adevãr sã vã lãmuresc, știu însã sigur cã o sã vã întristez. Ca sã lãmurim într-un fel problema credinței trebuie sã vã spun cã, dincolo de interpretarea ei teologicã, de definițiile clare în acest sens, în primul rând, ea poate fi intuitã în modul nostru de viațã, în atitudinile și faptele pe care le sãvârșim zilnic. Un om care își trâmbițează credința în Dumnezeu, dar se aflã în instanța de judecatã cu o pricinã anume, cerând socotealã vecinului, rudei, etc. pentru te miri ce lucru lumesc, nu crede în nimic. Poate doar în puterea vrãjitoarei pe la care a trecut înainte de a merge la tribunal sã-și osândească aproapele. Si n-aș dori aici sã fac vreo aluzie la ce anume mai citesc pe la acatiste unii sãrmani și jalnici slujitori ai altarelor. Probabil cã vom vorbi și despre asta. Un om care hotãrãște sã-și culeagã poamele duminica sau într-o altã zi de sãrbãtoare creștinã, pentru cã, nu-i așa, atunci îi vin copiii de la oraș sã-l ajute, nu este credincios! Nici el și nici copiii lui! Unul care ține o ceartã cu vreun vecin sau vreo rudã ani de zile, chiar zeci de ani de zile!, cu toate cã se ține mare bisericos, nu crede în Dumnezeu! Am auzit o „creștinã" care, îndemnatã sã facã pace cu o rudã de-a ei, a strigat în mijlocul bisericii: „mai bine nu mã mai împãrtãșesc decât sã mã împac cu ea!" Aceștia sunt „creștinii" pe care-i ridicã în slava cerului ierarhia pe la câte o sfințire de bisericã, pe la câte un praznic cu sarmale și cârnați. Confrații mei, rãmași la altar, știu foarte bine cã spun și adevãrul din parohiile lor.

- Totuși credința este o opțiune intimã, oricine poate susține cã într-un final va rãmâne credincios. Aminteați ceva despre botezuri și cununii. Uite, și acesta mi se pare un act de credințã: sã mergi sã te cununi la altar, sã-ți botezi copilul…

- E bine cã ați pus problema corect din punct de vedere cronologic. Pentru cã tocmai voiam sã vã spun cum poate fi

oficiat întâi botezul unui copil și apoi cununia părintilor lui. Unii colegi mai scrupuloși ar zice: întâi cununia și apoi botezul, ca să dea bine în perspectivă duhovnicească. Ei, uite că prioritate au cei ce vin la creștinare. Se poate și mai rău, nu-i așa? Mireasa poate veni în fața altarului în luna a noua și, ghinion, de emoție o pot apuca durerile facerii chiar în pragul bisericii. Colegii cărora li s-a întâmplat una ca asta ar putea povesti mai multe despre penibilul situației în care a trebuit să fie chematã salvarea ca să ducă mireasa la maternitate. Cert este că noi preoții devenim cel puțin ridicoli atunci când ajungem până acolo. Și culmea, mulți dintre noi nici nu se sinchisesc de treaba asta. Domnule Basarab, știți ce rugăciuni înfricoșătoare se rostesc în slujba tainei nunții? Știți ce reprezintă cununiile puse pe capul mirilor? Ce anume semnifică din punct de vedere teologic binecunoscuta cântare*:" Isaie, dănțuieste; Fecioara a avut în pântece…"* ? Și știți la ce asociere barbară ajunge aceea care cutează să vină însărcinată în fața altarului știind probabil că acolo o să i se cânte: *„…Fecioara a avut în pântece…"*? Mă abțin să comentez mai mult acest lucru însă, cu certitudine, la sacrilegiul acesta participăm în primul rând noi, preoții. Va veni probabil realesul președinte al SUA, George Bush să ne spună nouă românilor ortodocși: „- Români, dacă tot susțineți că sunteti creștini ortodocși, aveti grijă ca fetele voastre să se căsătorească virgine, că uite, și eu le cer treaba asta americanilor mei, și ei n-au fost creștinați de Sfântul Apostol Andrei, n-au bisericile și mânăstirile voastre, n-au preoți și ierarhi așa destoinici cum aveți voi!"...

- Am participat și eu la o sumedenie de astfel de nunți, am remarcat însă, că la oraș nu se prea face caz de ceea ce spuneți, adică pudoarea e o chestiune caducă…

- Din păcate. O explicație există, însă. Domnule, dacă într-o sâmbătă sau duminică sunt planificate vreo cinci-șase cununii și fiecare din acestea înseamnă financiar : pangar, cor, contribuție de cult și trei-patru preoți, cu un venit de circa trei sute de euro pe cap de slujitor, într-o săptămână „de lucru", pe cine, mă rog, mai

interesează cum stă mireasa cu pudoarea, cum stă tânărul cu păcatele lui? Totul merge strunã. Un zece-cincisprezece minute de slujbã, un „la mulți ani!" pompos, lãutarii la ușa bisericii, cã, nu-i așa, asta e „tradiția" noastrã strãmoșească și gata, urmãtorii! Obiceiul e fãcut, banii sunt dați/luați, toatã lumea e fericitã… și mergem mai departe…prin veac… Unii ar spune acum cã e cât de cât bine așa. Cã vin sã se cunune și nu stau în nelegiuire. Uite, am gãsit noi, preoții ortodocși, o soluție „de compromis"… Eu m-am confruntat cu un asemenea fenomen încã din primul an de preoție. Despre ce anume este vorba? S-au „luat" doi tineri și dupã ce au conviețuit vreo câtiva ani, „de probã", au venit într-o bunã zi la bisericã, intermediați de-o mãtușã care ținea morțiș: „pãrinte, sã le faci și la copiii ãștia o molitvã, ca sã nu trãiascã ca nelumea!" Trebuie sã recunosc, la început n-am înțeles ce vor. Eu știam cã doi tineri creștini, care vor sã se cãsãtorească, trebuie sã vinã la bisericã, sã se spovedească, sã se împãrtãșească, sã cearã sfatul duhovnicului în legãturã cu viitoarea lor cãsãtorie, sã afle cã trebuie sã-și pãstreze fecioria pânã la cununie, sã se respecte unul pe celãlalt și, la vremea hotãrâtã, împreunã cu nașii sã vinã la altar. Despre ce „molitvã" vorbea mãtușa, habar nu aveam! Am înțeles de la dascãl – un om hârșâit prin treburi de astea – cã preotul dinainte le citea în astfel de cazuri o rugãciune de iertare din cadrul nunții a doua. Si cu rugãciunea asta puteau „trãi liniștiți" și în „rândul lumii", mult și bine. Nunta o fãceau și ei când aveau cu ce… Am rãmas perplex. Pentru cã am refuzat sã le citesc rugãciunea aceea, au plecat foarte ofensați, cu toate încercãrile mele de a-i sfãtui duhovnicește, de a le desluși cum stau lucrurile, de a le citi adevãratele molitfe de iertare, după care, în nici un caz nu trebuie sã persiste în pãcat. Pentru asta, multã vreme mi-au purtat ranchiunã… Ei, mai târziu am aflat, cã alți „prea cucernici" confrați, prin parohiile lor nu se mai „formalizează" așa ca mine și…"fac momeala pe gustul peștelui"…. Și banul e…ban!

- Părinte, doream să ajungem aici, mi-ați luat-o însă înainte avansând ideea aceasta a banilor. A relației lor cu slujbele și slujitorii. Banul în bisericã este un lucru bun sau rãu ?

- Chiar dacã foștii mei colegi mã vor judeca aspru pentru ceea ce susțin, vã spun cã banul trebuie sã disparã definitiv din biserici! Nu intru cu nimeni în polemici sterile ca sã scormonim texte și epistole pentru argumente pro și contra. Eu cred cã acum, în aceastã epocã modernã, amestecarea actului de slujire cu efectuarea de plãți directe în locașurile de cult, este cheia tuturor anomaliilor din Biserica Ortodoxã Românã și cine are interes ca situația asta sã rãmânã așa, are un *mandat* precis ca sã ne distrugã credința în Dumnezeu. Este promovatã în mod tendențios un alt fel de „credințã", aceea în puterea banului, a corupției, a traficului de influențã, timp în care, sumedenie de preoți și-au creat o adevãratã dependențã financiarã de altar, mulți dintre ei afișând chiar opulențã, considerând acesta o stare de normalitate. De ce anume *cineva* dorește ca Biserica sã-și menținã imaginea unei instituții handicapate care trebuie sã stea mereu cu mâna întinsã? De ce slujitorii ei trebuie sã se complacã în umilința de a accepta adesea prin buzunare vreo sumã strecuratã (uneori cu batjocurã) de vreun potentat al timpului, sumã, întotdeauna însoțitã de „pomelnicul electoral"?! Banul este problema statului. Statul trebuie sã-l gestioneze. Biserica nu este instituție cu astfel de abilitãri. Preoții trebuie sã primeascã un salariu decent de la stat. Cei care vor sã câștige mai mult pot sã fie angrenați în rezolvarea unor probleme de importanțã socialã, fãrã sã aducã atingere prin aceasta ținutei și demnitãții preoțești. Imaginați-vã cã Armata ar trimite prin sate și orașe persoane care sã încaseze „taxa de apãrare" care, chipurile ar fi benevolã, mai mult, prin unitãțile militare s-ar organiza colecte, un fel de „cutii ale milelor" pentru a procura niște elicoptere Apache, niște pistoale mitralierã pentru trupele speciale, etc. Ca sã nu mai vorbim despre situația în care niște militari în uniformã, ar ține atârnate de gât prin piețe câte o pancartã pe care sã scrie: „Ajutati UM xyz care își renovează depozitul de armament!"... Domnule Basarab, nu vi se pare o

adevãratã mascaradã? Cine vrea sã mențină această stare de lucruri? Cine vrea sã compromitã într-atâta Biserica ortodoxã?!

- Într-adevăr, dintotdeauna am simțit cã ceva nu e în regulã prin bisericile noastre. De pildã, vine duminica preotul la bisericã, coboarã dintr-o mașinã pe care nu și-o permite chiar oricine în România de azi și dupã o slujbã cu mult fast, la predicã face niște apeluri la milostenie, amintind ceva de „banul vãduvei" cã ți se face lehamite. Orice om de bun simț remarcã de la o poștã impostura.

- Vãd cã începeți sã înțelegeți.

- Pãrinte, cred cã vom relua pe parcursul discuției noastre subiectul: banul în locașul de cult. Aș dori acum sã vã întreb, pentru cã aminteați la început ceva despre „anormalitãți strigãtoare la cer", la ce anume ați fãcut referire?

- Unele, deja vi le-am descris. Slujba de cununie pentru mirese însãrcinate. „Molitve" pentru concubinaj. Altã situație la limitã este împãrtãșirea „după obicei". Sunt prin parohiile noastre prejudecãți periculoase, conform cãrora, indiferent de ceea ce ai fãcut în viațã, indiferent cã ai hulit și înjurat pe Dumnezeu, trebuie sã te împãrtãsești „ca sã fii în rândul lumii". Cãințã ? Lacrimi vãrsate pentru pãcate? Nici vorbã! Preotul chemat la urgențã de familia celui în cauzã, gãsește acolo un bolnav, un individ, de multe ori incapabil sã lege douã cuvinte. Nici vorbã despre o spovedanie autenticã, despre penitențã, despre pocãințã, pentru cã, așa dupã cum v-am mai spus, toatã viața lui, acela a stat departe de Bisericã. Și acum urmeazã sacrilegiul: împãrtãșim un individ care cere asta, nu din pocãințã, ci pentru cã „așa s-a pomenit", sã nu moarã neîmpãrtãșit, „sã fie și el în rândul lumii". Acesta ar fi un caz.

Altele sunt de-a dreptul scandaloase. Țin minte cã am fost chemat sã împãrtãșesc și un individ în comã alcoolicã. Puțin a

lipsit să nu fiu lovit de fiul respectivului, pentru că am refuzat categoric să-i împărtăsesc tatăl mort de beat.

Odată, chemat la o bolnavă pentru a o împărtăși, i-am ascultat spovedania, am pregătit Sfintele, i-am aprins o lumânare, am rostit împreună rugăciunile și exact când apropiam lingurița cu Sfintele Taine de buzele sale, aceasta a început să înjure câinele care lătra afară! Să nu mă întrebați ce am făcut în momentul acela.

Altădată, un enoriaș care lovise cu sapa un vecin de hotar, pricinuindu-i anumite leziuni, având apoi cu acesta un lung proces în instanță, a venit la biserică cu o falcă-n cer și una-n pământ, poruncindu-mi să-l împărtăsesc, fiindcă el este om bătrân. Am încercat să-l conving să facă pace cu vecinul, sfătuindu-l cu blândețe. Rezultatul a fost că l-a înjurat înaintea mea, sub epitrahil, în timp ce încercam să-i citesc o rugăciune, s-a ridicat și mi-a trântit ușa, strigându-mi că va merge el la episcop să mă reclame, că nu vreau să-l împărtășesc. Sincer să fiu, nu știu dacă m-a reclamat sau nu, dar aș fi vrut să mă reclame pentru una ca asta…

Întâmplarea face că acest „creștin" toată viața lui a înjurat ca un birjar. Și ca el sunt mulți, incredibil de mulți! Acum trebuie să mai știți că tuturor acestora, la înmormântare li se cântă pompos: *„cu sfinții odihnește Doamne sufletul adormitului robului Tău…"* deși toată viața lor au înjurat de lucruri sfinte, au asuprit, au curvit, fără să ceară vreodată iertare lui Dumnezeu. Îmi aducea odată cineva chiar argumente, învăluite complicat în mofturi „teologice", pentru a justifica un astfel de sacrilegiu!

- Doream să vă întreb cum e posibil? Adică, unul a înjurat toată viața sa pe Maica Domnului, pe Dumnezeu și pe toți sfinții, și noi îl coborâm în groapă ca pe un martir al creștinătății?! Numai faptul acesta, în aparență neînsemnat, dă speranță multor creștini de azi, că indiferent de viața pe care au dus-o, cu ajutorul rugăciunilor ce li se vor face la înmormântare vor plonja direct între…sfinți.

- Exact așa se întâmplă acum prin parohiile noastre! Deci, acest sacrilegiu e comis… Deși unui asemenea „creștin" i se

cuvine înmormântarea pentru cei spânzurați, în anumite cazuri, dacã respectivul a fost un om cu stare materialã foarte bunã, ipocrizia unora dintre preoți merge pânã acolo încât, nu numai cã slujba se face cu mare pompã, ca pentru un erou al creștinãtãții, dar i se ține aceluia, cu acest prilej, nu o cuvântare obișnuitã, ci un adevãrat panegiric! Oricum, în general, românii au priceput cã a te îngropa cu popã este un lucru foarte costisitor (îmi spunea cineva de exemplu, cã în București se pot plãti înmormântãrile în rate pe timpul vieții, în avans, în funcție de pensia respectivului...)

- Da, din pãcate. Nici nu mai știi cum sã o iei… e tragi-comic! Pãrinte Gabriel, mi-ați vorbit despre cununie și înmormântare. Despre botez însã, ce-mi puteti spune? În general, noi cei de afarã sesizãm mai puțin aceste lucruri anormale în viața de cult.

- Despre botez pot fi foarte multe de discutat. După cum știti, nașul are aici un rol special. El este pãrintele spiritual al celui ce primește botezul. Nașul este garantul unei bune creșteri creștine a celui botezat, el rãspunde înaintea lui Dumnezeu pentru asta. De aceea, încã de la început, în numele pruncului, înaintea slujbei de botez, nașul se leapãdã de satana, și mãrturisește public credința în Hristos. Acum imaginați-vã urmãtoarea scenã: sosesc la bisericã nașii aducând copilul spre a fi botezat; alai mare, veselie, lume bunã… Nașa poartã pruncul ca pe un trofeu de mare preț, vrând în mod evident sã se vadã afecțiunea pe care o poartã micuțului. Preotul îi primește, etc... și se pregãtește pentru rugãciunile „de lepãdare". Nașa, machiatã strident, îmbrãcatã sumar, cu fustã mini și bluzã transparentã, având un decolteu pronunțat, pare coborâtã parcã, dintr-o anumitã emisiune de televiziune care stoarce lacrimile românilor de câțiva ani buni, deși, printre altele, promoveazã în mod evident destrãbãlarea unor nefericite dansatoare. Pe aceastã „pioasã" nașã, preotul o va întreba la un moment dat, dacã se leapãdã de satana. Aceasta, seninã, ca și când totul ar fi absolut normal, rãspunde: „mã lepãd de satana!". Partea tragi-comicã

survine atunci când preotul îi zice: „Suflă și-l scuipă pe satana!". Și doamna cu pricina va face acest lucru. Îmi spunea cineva, un creștin hâtru, văzând o astfel de scenă: „părinte, cu o așa nașă cred că dracul se tăvălește pe jos de râs! Parcă nu-l scuipă, mai degrabă-l pupă!..." Domnule, câți copii vor fi fost botezați în condițiile descrise mai sus? Și ce fel de garanții poartă o astfel de „naș㔠înaintea lui Dumnezeu? Sau vi se pare că totul este un circ ordinar? Oricum, noi, preoții vom da seama…

- Părinte, trebuie să vă mărturisesc, am luat parte, nu o singură dată la așa ceva. Uite că, până acum riscam să mi se pară totul normal. Cred că în asta constă de fapt pervertirea bunului simț creștin, că lucruri stridente și păcătoase în sine, ne-au devenit dintr-o dată familiare și normale. Și credeți-mă, nu mi se întâmplă asta numai mie.

- Știu, și acest lucru a început să mă preocupe de la o vreme. Anume, cât de mult ne-am pervertit percepțiile sufletești într-o lume în care, de exemplu, homosexualitatea este tratată ca fiind doar o chestiune de opțiune că, Doamne fereste! mâine-poimâine va fi chiar o practică de *bon ton*…Cât de mult ne-am îndepărtat de Dumnezeu într-o societate în care prostituția este mediatizată programat și copilului din clasa a V-a i se explică actul sexual al părinților lui, în urma căruia a venit pe lume? Nu surprindeți aici o conexiune profundă între ceea ce face în general clasa politică și exacerbarea pornirilor primare în „bazinul electoral" (iată o sintagmă dezolantă)? De aceea, ca preot, susțin rolul special pe care Biserica îl are azi, mai mult ca oricând, în vindecarea societății decăzute, alienate. Numai să fie capabilă să facă aceasta. Cu ce anume ne îndeletnicim noi de fapt prin biserici, prin preajma ei?…v-am spus câte ceva.

- Părinte, statistici recente fac o evaluare sumbră a numărului de avorturi în acești ultimi cincisprezece ani de…libertate. Se spune că

numai în acești ani au fost avortați circa trei milioane de copii[5]*. Cifra este înspãimântãtoare. Ce face Biserica pentru a stãvili acest adevãrat mãcel?*

- Poate n-o sã mã credeți, dar speram sã nu-mi puneți o astfel de întrebare. Demnitatea mea de om însã, mã obligã sã vã înfãțisez un aspect aproape incredibil care ar explica demersul acesta spre crimã al femeilor noastre (creștine?!). Există în *molitfelnic,* (cartea de slujbe, rânduieli și rugãciuni sãvârșite de preot la diferite trebuințe din viața creștinilor), o rugãciune intitulatã scurt și ambiguu: *"Rugãciune când femeia leapãdã pruncul"*. Ce spune această rugãciune care se citește deopotrivã fãrã alte precizãri, atât femeilor care au pierdut sarcina din motive independente de voința lor (traume, accidente, boli grave, etc.) cât și acelora care au sãvârșit pruncucidere? După ce este invocat numele lui Dumnezeu, al Maicii Domnului, rugãciunea urmează cu: *…"Însuți pe roaba ta aceasta (N), care astãzi a cãzut în pãcat de ucidere cu voie sau fãrã voie și a lepãdat pe cel zãmislit într-însa, miluiește-o după mare mila Ta si iartã-i pãcatele cele de voie și cele fãrã de voie."* Etc. Analizați acum acest text și veți vedea cã în *rânduiala bisericească* se amestecã cu bunã știință două aspecte total diferite: uciderea cu voie care este echivalentul crimei, pruncuciderii, cu uciderea fãrã voie, care nici mãcar nu ar trebui denumitã astfel, cel mult, pierdere de sarcinã din motive strãine de voință. Amestecarea voită a acestor două situații face ca Biserica sã transmitã un mesaj periculos cãtre femeile creștine, anume acela cã indiferent în care din cele două situații se vor gãsi, vor fi tratate la fel și ele se vor grãbi sã înțeleagã aceasta ca pe o încurajare indirectã a viitoarelor avorturi! Ar fi fost de așteptat ca Biserica sã trateze o astfel de problemã deosebit de sensibilã, în mod categoric diferit. Mãcar cu precizãri exacte din care sã se înțeleagã cã o femeie care avortează sãvârșește crimã. Mai are sens sã vã spun în ce anume a degenerat această ambiguitate voită de

[5] Interviul este luat in anul 2005. Între timp o statistică oficială comunică o cifră inregistrată între anii 1958-2012 care depășește populația actuală a României!

conducerea bisericeascã? Cunosc un preot care „dezleagã" avorturi asigurând tendențios femeile cu pricina cã tot pãcatul li s-a iertat prin „binecuvântarea" lui, (fiindcã, nu-i așa? de asta e preot) și cã pot sã-și vadã mai departe de viațã ca și cum nimic nu s-a întâmplat. Și asta chiar dacã unele vin a doua, a treia oarã,…sau a douãzecișitreia oarã! sã ia „binecuvântare" pentru un nou avort. Ia ghiciți pentru cine face acel preot „campanie electoralã"?

- Aminteați la început despre ce se mai citește prin biserici. Ce anume mai citesc preoții pe la acatiste?

- Vãd cã n-ați uitat. Domnule Basarab, este de la sine înteles cã nu vã pot spune decât ce anume n-am citit eu la slujba acatistului. N-am citit de pildã bilete în care, nu știu ce suratã cerea lui Dumnezeu sã se aleagã praful de casa dușmanilor ei, sã le moarã gâștele, rațele, animalele de prin curte, sã-i ardã focul; bilete în care altã suratã cerea „sã se dezlege cununiile" nu știu cui; bilete în care altcineva cerea sã câstige la loto, sã aibã noroc de bani, altul în care o desfrânatã notorie cerea ca unul, Vasilicã, sã se întoarcã la ea, deși acela avea nevastã și copii în satul vecin…

- Iertați-mã, aproape cã mã umflã râsul. Creștinii nostri cer așa ceva în rugãciune la bisericã?

- Bineînțeles! Și riști sã-i pierzi de enoriași dacã nu le faci voia. Eu am riscat lucrul acesta! Nu v-am spus mai devreme ceva despre barbarie?

- Am citit într-un ziar un anunț în care arhimandritul unei anumite mânãstiri ruga credincioșii sã-i trimitã chiar prin poștã acatistele, ca sã nu se mai piardã timpul pânã ce acestea vor ajunge sã fie citite.

- Și plata se fãcea probabil tot prin poștã… Ce sã vã spun, mergeți acolo și veți vedea cã acel individ, cu siguranțã trece lenjerie intimã prin cununii amãgind oameni creduli cã așa, fiica sau fiul se vor cãsãtori! Mergeți și vedeți cum le ghicește mai abitir decât baba Omida „deschizându-le cartea"! Acesta nu este decât un exemplu evident de impostură în Bisericã! Și o sã vedem de ce anume ierarhia ortodoxã, în totalã cunoștințã de cauzã, tolerează așa ceva.

- Îmi vine acum în minte recentul caz de la Tanacu și chiar vreau sã vã întreb cum evaluați ceea ce s-a petrecut acolo? Presa a scris și încã mai scrie multe.

- Cazul Tanacu din pãcate, confirmã o regulã pe care o știm cu toții de mult: *„cine seamãnã vânt, culege furtunã"*…Domnule Basarab, dumneavoastrã credeți cã episcopul locului chiar nu știa despre practica „scoaterii demonilor" în mânãstirea aceea, cu mult timp înainte de a se petrece tragedia? A știut așa cum toți ierarhii ortodocși cunosc lucruri similare ce se petrec în eparhiile lor. De ce anume s-a tolerat practica asta? Pentru cã, prin spectaculozitatea ei, o asemenea prestație strânge în locurile acelea o sumedenie de creduli superstițioși (în niciun caz credincioși), agonisindu-se astfel un important venit bãnesc! La Tanacu, însã s-a spart ulciorul… Cred cã preotul Daniel a fost sancționat pentru neîndemânare…Din cauza lui, așa de ochii lumii, pe întreg teritoriul ortodox de la noi a trebuit sã se ia mãsuri „împotriva acestor practici", (interdicție care va dura puținã vreme, desigur), și uite cum, pentru o vreme, recolta va fi mai slabã anul acesta…

- Totuși, acolo a murit cineva, ființa aceea a fost torturatã. Fãptuitorii au fost deja eliberați dupã ce mai înainte fuseserã reținuți ca acuzați de omor deosebit de grav.

- Instanța laicã își va face datoria. Dacã este în stare sã și-o facã… Nu aceasta mã îngrijorează pe mine ca preot ci modul

aberant în care, respectivul făptuitor este exclus din cler prin simpla decizie a episcopului, pentru ca, mai târziu să fie și excomunicat! (două sancțiuni primite pentru aceeași faptă), după care este pus în libertate, iar episcopul sancționar asigură presa că ex-preotul Daniel poate fi reprimit în cler dacă se pocăiește…

- Sună ca într-o telenovelă…

- Nu, un fel de aventuri a la Mărgelatu prin „Misterele Bucureștilor"…

- Știu că sunt multe lucruri în interior, tabu. Nimeni, niciodată nu vorbește despre ele. Ce anume se întâmplă acolo cu peroții, din moment ce afară trebuie doar să intuim anumite întâmplări care în realitate sunt de-a dreptul scandaloase?

- Există un motiv concret din care poate fi extras răspunsul la această întrebare: complicitatea și frica! Pentru că aceasta este performața *soborului* despre care vorbim. Au reușit să inducă o fricã ontologicã în rândurile preoțimii, făcându-i totodată pe aceștia complici la detestabila relație de tip feudal pe care Biserica o are cu enoriașii săi. Pare surprinzător, nu? Cum au reușit? Simplu, printr-un șantaj ieftin. Prin promovarea unor diferențe majore între preoții din mediul rural și cei din mediul urban. Prin crearea unei adevărate psihoze printre ei, cum că unde sunt adunați doi-trei și stau de vorbă, nemulțumiți de ceva anume, unul dintre ei va informa sigur pe șeful ierarhic. Vă amintiți perioada comunistă? Când ne temeam, ca nu cumva unul dintre cei ce erau de față la un banc politic, să nu dea fuga la partid? Ei, exact asta se întâmplă acum. Frica de delatori ! Și, să mă ierte Dumnezeu, unii chiar o fac ! O fac dintr-o dorință tembelă de parvenire. Culmea e că de fiecare dată le iese figura! Structurile sunt darnice cu cei care slujesc devotat…

- Ați spus ceva de șantaj, explicați vă rog cum poate fi șantajat un preot?

- Totul începe de pe băncile școlii. Învățământul teologic de la noi este în așa fel ticluit încât totdeauna ți se demonstrează că nu știi nimic, chiar dacă realitatea este alta. Tu trebuie să promovezi cu conștiinta încărcată că preotul profesor și-a făcut pomană cu tine când te-a trecut clasa. Chiar dacă tu știi la materia respectivă, tot se face o chetă (substanțială) în lei sau valută, pentru a îmblânzi „somitatea" cu pricina. Odată banii fiind dati/luați, intri în mărinimia respectivului care, cu un fel de lehamite îți trântește o notă de trecere. Acum începe partea a doua: goana după notă mare, fiindcă, iată, porțile stau larg deschise. Alți bani, altă chetă, de data asta doar între cei mai avuți, mai cu pretenții. De regulă cei cu bun simț, puțini câți sunt, la mărire de notă renunță, mulțumindu-se cu „mărinimia" profesorului. Atât cât fusese. De aceea cei mai slabi, care duc șpaga până la capăt, terminã cu note maxime. Notați că **acesta este unul dintre paradoxurile școlii teologice românesti!** Excepțiile întăresc regula. Ai terminat, cu chiu, cu vai, te-au primit în licență, ți-au dovedit că mare lucru nu știi, s-a cumpănit „taxa de absolvire"(alți bani dați cuiva) și iată-te absolvent, aspirant la hirotonire! De aici începe un urcuș foarte anevoios pentru cei care nu cunosc „limbile omenesti". Să trecem peste aspectele privitoare la condiția pentru hirotonire despre care consilierul administrativ al episcopiei cunoaște atât de multe, încât nimeni n-ar apela la altcineva pentru intermediere, nici în ruptul capului și să precizăm că cel ridicat în treaptă va rămâne infinit recunoscător ierarhului său. În funcție de „limba" vorbită, poți ajunge într-un sat cu 50 de familii, într-unul cu 100, cu 200, cu 300, și așa mai departe, sau, dacă ai „o rudă la Ierusalim", chiar la o biserică de cartier, în orașul reședință de județ. De precizat, dacă n-ai o astfel de „rudă" și totuși ai izbutit vreun asemenea transfer, s-ar putea ca decizia de numire să se lase asteptată mult și bine, încât ceilalți de pe acolo încep să-ți punã tot felul de întrebări „prietenoase"… De pildă: "dar 'mneata, cu ce ocazie pe aci?" sau, „prietene, vezi că și asa suntem prea multi, zău, întelege, ce naiba!…", că ți se face imediat dor de ducă…

- Părinte, spuneți-mi la ce anume se poate aștepta un preot la instalarea sa intr-o parohie din mediul rural ?

- Încã de la început va constata cu stupoare că singurele surse de supraviețuire sunt munca la câmp și bieții sãi enoriași, majoritatea sãraci, bãtrâni și bolnavi. De la astfel de oameni preotul respectiv trebuie sã încaseze contribuții bãnești pentru servicii religioase. Bineînțeles cã aceasta îl va pune imediat într-un conflict deschis cu bieții oameni care vor percepe faptul în felul lor, adicã: părintele este lacom. Treaba asta ajunge repede la urechea ierarhului care dispune chemarea respectivului la ordine. Din momentul în care te-a chemat, s-a terminat cu libertatea. Intri în sistemul de monitorizare, care, credeți-mã nu e o glumã. (În parantezã fiind spus, am auzit odatã, într-o conferințã preoțeascã, un consilier eparhial care explica cu lux de amãnunte cum i-a urmãrit pe unii preoți debutanți, în timpul slujbelor cu camera de luat vederi ascunsã în altar!!! În România, aici la noi, nu în Kremlin!…) Ei, esti vinovat de conflictul cu enoriașii pentru cã ești lacom! Ce poate fi mai josnic decât un preot lacom?! (Rețineți **un mare paradox care stã la baza relației dintre preot, credincioși și episcop: niciodatã, într-un conflict preot-enoriași, episcopul nu-i va da dreptate preotului!** Chiar dacã în mod evident adevãrul este de partea acestuia. Oricând un episcop își va cãlca în picioare subordonatul „nevrednic" fãcându-l de toatã rușinea, îl va sacrifica, pentru a-i da dreptate unui „creștin" din acela despre care v-am vorbit. Este miza de bazã a „campaniei electorale" în stil bizantin la care am mai fãcut referire, datoritã cãreia dãinuie acest fel de „credințã" pe la noi). Deci, dupã ce ți se face sãpuneala de rigoare, ești „liber"…Liber sã te întorci în aceeași situație, sã repeți aceleași lucruri, cu precizarea cã nimeni nu te va mai întreba de vorbã. Ai primit „botezul"! Din acest moment faci ce crezi, dar cu teamã! Oricând, o vizitã incognito a vreunuia sus pus îti poate da viața peste cap. De precizat **un alt paradox: predilecția celor care vin în inspecție, pentru iarba crescutã printre pietrele din fața bisericii și pentru praful de pe giurgiuvele**. Nu conteazã cã la instalare ai gãsit un locaș de cult

dărâmat și acum este renovat, cu mult efort din partea ta, nu contează că ai refăcut pictura, că ai reamenajat un drum de acces găsit în paraginã, nu contează că ai înălțat o clopotniță nouă, că ai ridicat o capelă în cimitir, nu contează multe alte lucruri, vor conta însă, iarba și praful!…

- Și de aici, șantajul: n-ai smuls iarba, n-ai șters praful, nu ești vrednic…o adevăratã situație de doi bani…Părinte, în acest context, v-aș întreba, ce s-ar întâmpla dacă un preot ar refuza să ia bani de la enoriași ?

- În afară de faptul că nu-l va crede nimeni că n-a luat bani de la enoriași, riscă cel puțin două lucruri: primul, să i se impute că nu și-a constituit venituri la parohie din diversele servicii religioase și atunci de ce ar comenta faptul că nu are din ce să-și facă salariul?; al doilea, riscă să se treacă singur în ceata „celor eretici”… A propos, să vă povestesc ce anume mi s-a întâmplat în primul an de preoție: trebuia să împărtășesc de urgență o bolnavă, undeva pe un coclau. M-am dus cu mașina personală, că altfel, dacă întârziam prea mult, bolnava putea să moară neîmpărtășită și o aveam pe conștiință… v-am mai spus cum e cu împărtășitul acestei specii de „creștini”. După ce am împărtășit-o, familia mi-a mulțumit și mi-a întins o bancnotă, o sumă mică, în orice caz. Văzând banii, ca plată pentru ceea ce făcusem, i-am refuzat revoltat. „Cum să iau plată pentru Sfânta Împărtășanie? le-am zis, e păcat!”. Știți ce mi-au răspuns? „Ei, părinte, știm că poate ați fi vrut mai mult, că consumați la mașină, dar de unde să vă dăm, că suntem oameni săraci!” Mă credeți că s-a învârtit cerul cu mine la ei în curte? Mă credeți că am rămas mut și n-am mai putut să scot nici o vorbă? Nici nu știu cum am ajuns acasă și cum am ieșit din starea aceea de cumplită dezamăgire. La câteva zile am mers la un preot în vârstă din satul vecin și i-am povestit întâmplarea. Știți ce m-a povățuit? „Părinte, pune mâna și ia banii, mulți, puțini, că altfel produci sminteală mare!” Am plecat profund dezamăgit. Am înțeles că în Biserică treaba asta cu banii

este un *modus vivendi*…Poate e de prisos sã vã spun cã în pofida acestui fapt, cât am slujit în parohia mea, am impus regulile mele…

- Pãrinte Gabriel, sã trecem la alt aspect acum. Sunt deja notorii o sumedenie de cazuri în care peroți ortodocși au fost implicați într-o mulțime de scandaluri sexuale. Unii ar zice cã și preoții, la urma urmei sunt oameni și în consecințã, supuși pãcatului. De ce anume ierarhia ortodoxã este oarecum tolerantã cu acest fenomen? Cum comentați acest subiect ?

- Vã rãspund cu o situație concretã. Am avut ghinionul sã succed la parohie unui preot bețiv, fumãtor și desfrânat. Acela cu „molitvele" pentru concubini. Dumnezeu sã-l ierte pentru ce a fãcut în parohia aceea! Își atrãsese într-un anturaj desfrânații și bețivii din sat cu care împãrțea și femeile și bãutura. Culmea este cã pentru pãcatele lui, îl iubea lumea! (V-am spus eu ceva despre barbarie…) Imaginea este grotescã însã, asta e, așa au stat lucrurile. Problema mea, încã de la început a fost aceasta: nu eram bun pentru cã nu eram ca pãrintele lor, ca preotul acela bețiv, fumãtor și desfrânat. Fiți sigur, le-am arãtat enoriașilor mei cã se poate și altfel…Dar sã revin la întrebarea dumneavoastrã. Un preot cu vicii, cu pãcate neaoșe, este un suport ideal pentru orice formã de „campanie". Șantajabil, ușor de manevrat, este chiar bun sã-l promovezi într-o funcție. Nu suflã! Face tot ce i se spune pentru cã, nu-i așa, Bau-bau e la spate… Mai are sens sã vã spun cã niște confrați dintr-o protoierie s-au pricopsit câțiva ani buni cu un protopop pe care l-au prins unii la nevestele lor și l-au bãtut bine – fapt notoriu de presã, și cu un secretar care, surprins de soțul uneia, a sãrit de la etajul doi și în loc sã-și rupã gâtul cum ar fi fost normal, și-a fracturat doar niște coaste?… Ei, pe tipii ãștia doi, dovediți cu acte în regulã, episcopul a catadicsit sã-i numeascã sã conducã o protoierie!.. De ce? Exact pentru ceea ce tocmai v-am spus!

- Părinte Gabriel, am senzația că urmăresc o telenovelă proastă, ați reușit să-mi întăriți niște convingeri pe care mi le formasem mai de mult. Pot să vă semnalez și eu un alt caz, cel puțin bizar: citeam odată într-un ziar bisericesc un articol surprinzător prin tematica abordată, versus ocupația și statutul celui care îl scrisese. Mai concret, un tânăr ieromonah, se străduia de mama focului să ne convingă pe noi cei „de afară" cât de minunat este să procreezi și să aduci pe lume copii, să-i crești și să-i faci oameni mari. Mi s-a părut o stupizenie ca un individ aflat sub votul abstinenței să dea lecții de împlinire conjugală. Am încercat să înteleg gestul aceluia ca pe o refulare „cultă" a ceea ce probabil îl bântuie noaptea prin chilie, dar uite că ajungem la Freud. Concret, părinte Gabriel, ce să cred eu despre atitudinea monahului cu pricina ?

- Dincolo de ridicolul situației, nu puteți întrezări decât o altă formă flagrantă de impostură teologică. Tinerii aflați în situația ieromonahului despre care povestiți, ar fi mai bine pentru toată lumea să se căsătorească. Pentru că, urmare unei asemenea atitudini ca aceea din articolul respectiv, tânăra Chris Simion, o revoltată scriitoare contemporană, poate să-și pună în mod justificat întrebarea: *„cum poate un călugăr să vorbească despre dragostea trupească atâta timp cât n-a avut parte de ea decât pe furiș?"*[6] .Nu aș fi dorit să atingem în discuția noastră și această problemă însă trebuie spus, dacă tot a venit vorba, că cele două aspecte despre care discutăm au o legătură strânsă și „cheia" problemei se află în monahism deoarece, după cum știți bine, ierarhia ortodoxă provine numai din monahism. Nu intru în amănunte să vă explic de ce pe timpul lor, Apostolii ridicau episcopi din rândul bărbaților căsătoriți și de la o vreme nu a mai fost așa. Vom discuta asta poate cu altă ocazie, însă oricui îi va fi

[6] Chris Simion, „În fiecare zi, Dumnezeu se roagă la Mine" Ed. AMALTEA, București 2002, pag.105

foarte greu să priceapă cum un om muncit de canonul abstinenței, ajuns pe o cale sau alta în treapta de episcop, la o vârstă relativ tânără, poate să perceapă și să înțeleagă viața de familie a preoților pe care îi conduce, pe cea a enoriașilor cărora se adresează din treapta unde s-a cocoțat. Din acest motiv probabil n-am să înțeleg niciodată gestul unui episcop care îndeamnă public un amărât de preot, tată a patru copii, să mai ia de la orfelinat încă vreo trei și să-i crească, timp în care, prin luxoasa reședință episcopală n-a văzut nimeni, niciodată vreun oropsit al sorții, luat de la orfelinat și înfiat de p.s.sa.

-Ați amintit mai devreme despre scriitoarea Chris Simion. Am citit și eu acel tulburător roman din care tocmai ati citat. După cum înțeleg v-a marcat și pe dumneavoastră în mod deosebit. Dacă ați întâlni-o pe Cris Simion ce anume i-ati spune?

- Nu știu dacă lucrurile pot fi abordate într-o simplă discuție. Poate că nu i-aș spune nimic atunci. Poate cândva voi scrie și eu un roman, sau pur și simplu un studiu al tuturor acestor anomalii. Și l-aș intitula *„De veghe în lanul de neghină"* [7]. Și i l-as dedica lui Chris Simion. Și va întelege că lucrurile stau mult mai grav decât le-a putut surprinde în romanul despre cazul Sarei.

- Revenind la tema precedentă, să înțelegem noi profanii că această tagmă, cea monahală, dispune de capacități supraumane, să credem că viața din mănăstire îi poate prezerva în fața tentațiilor și de aceea ar avea, moral, întâietate?

- Nu! Să nu vă smintiți! Dacă în urmă cu o sută de ani era relativ simplu să te ții departe de toate cele rele ale lumii,

---

[7] Contactat după atâția ani, părintele Gabriel și-a dat acordul și chiar ne-a încurajat să folosim ideea sa ca titlu de carte, motiv pentru care îi mulțumim și aici.

păstrându-ți oarecum duhul rugăciunii acasă, unora le vine foarte greu acum, în era sateliților artificiali, să creadă că niște călugări care au acces direct la internet, nu bântuie pe furiș pe la http://www.xxx.com. Acum să nu credeți că toți vor fi având internet. Însă tocmai excepțiile întăresc regula!

- Părinte, dacă preoția trebuie dată, bănuiesc, cu o anumită experiență de viață, călugăria cum trebuie cerută?

- Domnule Basarab, eu nu sunt călugăr și nici nu mă simt în stare să mă angajez la așa ceva. Călugăria este o taină. Cred că puțini dintre cei care o caută, o și înțeleg. Acolo cred că trebuie să ajungi când viața ta s-a transformat fundamental. Ai renunțat la lume, la avut personal, la onoruri lumești, la viață mondenă, la tot ceea ce îți poate aminti vreodată de senzualitate, de patimă și mânie. Dintotdeauna, ceva anume m-a făcut să cred în autenticitatea unui călugăr bătrân care, de exemplu, a ajuns la mănăstire în urmă cu douăzeci de ani pentru că și-a pierdut familia într-o nenorocire și în felul acesta viața lui s-a schimbat definitiv, și să constat de la o poștă falsitatea multor băiețandri în rasă, cu părul lung împletit și prins muierește în coc. Unul ca aceștia va zbârnâi noaptea pe internet, iar la lumina zilei va scrie despre cât de minunat este să procreezi. Și mâine-poimâine îl vezi cu camilafcă și tupeu. Să-i lăsăm, dar să ajungă exact ce vor și să revenim la preoții noștri. Unde rămăsesem?

- Văd că aveți rezerve, deși mi-ați spus lucruri inedite. Să revenim la preoție. Știu că există mulți preoți navetiști. Într-o carte despre preoție a unui mitropolit din Ardeal am întâlnit o referire surprinzătoare la cazul unui preot care făcea naveta 140 km până la parohie. Cazul era dat exemplu de indisciplină crasă. Ce părere aveți?

- Un preot care vine la parohie parcurgând frecvent 140 de kilometri, are cel puțin una din aceste două probleme: ori îi lipsește o doagă, ori i-a fost imposibil să spargă „zidul" până la o

parohie în localitatea de reședintă. Oricum, este inadmisibil ca Biserica (iată, spuneți că se cunoaște cazul) să nu ofere acestui preot navetist perseverent, un loc într-o bisericuță, acolo în Ardeal, pe undeva printr-un cotlon de județ, mai prin apropiere de casă, și să-l țină în această situație, mulțumindu-se cu faptul că-l poate da mereu exemplu de indisciplină. Sunt însă preoți navetiști pe distanțe scurte. Deși unii răi de gură ar zice că nu sunt nici cai, nici măgari, aceștia oricum, s-au emancipat. Stau la oraș, au copii, acolo sunt școli mai bune, poate n-au reușit să se integreze muncii din agriculturã, poate și-au deschis un butic, un service auto, ceva. Această nouă clasă de „mici industriași" în Bisericã are un anumit ascendent. Cu toate că, mereu auzim: „preotul trebuie să stea în parohie", în mod mascat aceștia sunt încurajați să-și mențină ocupațiile, care în fond presupun navetă. Un preot cu magazin la oraș, cu o gospodărie părintească la tară, poate fi un protopop perfect. Are situație, are disponibilități, o mașină bună, poate oricând să facă față tuturor situațiilor "de protocol", care nu sunt deloc rare și, nu-i așa? presupun ceva cheltuială. În plus are și autoritate asupra celorlalți care încă n-au butic…

- Ați spus totuși la un moment dat ceva despre diferența dintre preotul de la țară și cel de la oraș. Ați fost preot la țară, apoi la oraș. Știți foarte bine cum stau lucrurile. Care este de fapt diferența ? Peroțimea de la oraș este o categorie avantajată?

- Să nu vă surprindă,… dimpotrivă! Diferența despre care vorbeam se referă la modul de viață. Preotul de la oraș are un plus de confort, câștigă mult mai bine. De precizat, direct de la altar. Dacă nefericitul de la țară vinde varză, pentru că n-are butic, cestălalt de la oraș vinde rugăciuni… Acatiste, botezuri, masluri, cununii, etc. Mult mai multe cununii decât la tară. (La un sat de 200 familii, circa una-două cununii pe an, la o biserică de cartier, circa două-trei cununii pe săptămână, când nu e post, bineînțeles). Preotul de la oraș merge pe asfalt, (nu ia tarlaua de noroaie în picioare), nu e mușcat de câinii enoriașilor, nu știe lumea prea

bine despre el dacã e desfrânat sau nu pentru cã se pierde repede în mulțime, (pentru unii s-ar pãrea ca acesta sã fie un mare avantaj – o tezã falsã, bineînteles), în fine, preotul de la oraș are pretenția cã e citit, cã poate da oricând, oricui lecții de teologie, filozofie, psihologie, etc…El are însã o mare problemã: e îndatorat pânã-n mãduva oaselor *stãpânului* care l-a pricopsit preot de oraș! Știți cum e cu datoria față de *stãpân*? E ca și cu încãlzitul la foc, iarna. Cu cât ești mai aproape de foc cu atât te încãlzești mai bine, cu cât te îndepãrtezi, cu atât îți va fi mai frig… De regulã, cei care stau departe de *stãpân* au falsa impresie cã au scãpat de datorie, cã sunt pe picioarele lor, iatã o falsã impresie! Preoții de la oraș, știu din greu ce este datoria față de *stãpân*. De aceea ei poartã o permanentã legãturã cu *stãpânul*, fiind angrenați într-un „sport" foarte captivant. Acela de a parveni cât mai aproape de foc, de *stãpân*. Unii, neîndemânatici, dau buzna și se ard pur și simplu…Se spune cã psihoza terțului care ciripește este o chestiune cât se poate de motivatã. Al treilea ciripește, domnule! Întotdeauna!

- Sunt foarte atent și vreau sã înțeleg toate aceste aluzii pe care le faceți. Ce anume îl ține însã pe preotul de oraș în aceastã vasalitate medievalã, bãnuiesc, nu tocmai supunerea canonicã…

- Nicidecum! El joacã de fapt un „joc". Joacã un fel de „Matrix"!. Sã vã explic: sã presupunem cã un preot solicitã *stãpânului* o locație în „matrice", de 35.000 de *puncte*. Multe *puncte*!… Prima discuție cu intermediarul clarificã dacã respectivul e solvabil sau nu. La urgențã, dacã omul are toate *punctele* strânse, sunt acceptate toate de la început. Omul își primește locul în „matrice" și sperã cã pentru o vreme nu mai trebuie sã strângã puncte și va fi lãsat în pace - lucru improbabil. Când nu deține decât parțial *punctele* respective, este trimis totuși în „matrice" dar pus sub supraveghere severã pentru a garanta cã este în stare sã strângã *punctele* cu pricina. Dacã, spre exemplu, a avut inițial doar 18.000 de *puncte*,(de precizat cã sub jumãtate din

total nici nu se discutã), pe celelalte 17.000, intermediarul i le repartizează în mod egal pe ani și pe luni, în „caietul de sarcini" ținându-se cont de productivitatea locației din „matrice". Câti ani, câte luni ? E secretul lor, să nu fim chiar indiscreți…Cert este cã vine luna, dai *punctele*, și tot așa până termini. Nu dai *punctele* la timp, locația se închide. Se redeschide pentru altul mai harnic. „Matricea" merge înainte și fãrã tine. Acesta-i schepsisul ei de fapt: merge înainte indiferent cã tu pricepi sau nu, de ce!

- Treaba asta mi se pare de-a dreptul ineditã, și ar explica acum foarte multe…Spuneți-mi, existã o „bursã" pentru asa ceva? Ce înseamnã de fapt „cursul BOR"?

- Se spune cã niște conțopiști neîndemânatici de la *evidență* ar fi încurcat borcanele și în loc sã ținã cont, firesc, de afluența credincioșilor atunci când au clasificat *locațiile* din București, au fãcut totul de capul lor, aranjându-le dupã sectoare. Și uite așa s-a fãcut, cã o *locație* din sectorul cinci, care e la doi pași de parlament, a ajuns de numai 45.000 de puncte, cât este una tocmai din Balta Albã, timp în care una din sectorul doi, ascunsã dupã niște blocuri pe la Piata Obor, și greu de gãsit, a ajuns de 80.000 de puncte, de parcã ar fi fost în cartierul rezidențial unde locațiile pot atinge chiar 100.000 de puncte… Pentru chestia asta și-au primit sãpuneala cuvenitã și totuși, unuia mai tânãr din sinod îi venise odatã ideea înființării ***Consistoriului Patriarhal Anticorupție***. Toți ceilalți, însã nu pricepeau de ce trebuie sã vinã sfârșitul așa de repede, cã treaba era bine începutã, iar noi ortodocșii combatem aspru învãtãturile greșite despre sfârșitul lumii… În fine, aceasta este doar o poveste… Realitatea este probabil alta. Ce pot sã spun? nu știu care mai este „cursul BOR"…

- Bine, dar o parohie nu poate fi obținutã prin concurs? Așa cum ar fi logic, firesc!Nu se mai organizează concursuri de acest fel?

- Sigur cã se organizeazã! Cu toate condițiile canonice de rigoare. De exemplu, prin concurs poți sã ocupi un post de preot într-o splendidã capelã de cimitir! Dacã ești perseverent, rigorist, cum s-ar spune, cimitirul acela poate sã fie departe, foarte departe de localitate. Ca sã ai condiții pentru meditație…Poți de asemenea sã obții un post de preot pentru spital. (Dar pentru asta îti trebuie cu adevãrat vocație de preot, în nici un caz n-ar trebui sã fii, alãturi de personalul medical, încã o persoanã cãrora amărâții aceia de bolnavi sã-i vâre banul în buzunare. Arãtați-mi însã, unul care s-ar abține!). Poți sã rãmâi misionar, și te vor instrui și trimite *ei* unde va fi „nevoie”… Niciodatã unde trebuie! Sau, dacã ești bãiat isteț și întelegi bine *ce nu trebuie sã știi*, te vor folosi la hârțoage, cã și pe acelea trebuie sã le ținã cineva în bunã rânduialã. Și mai sunt și alte variante…

- Vã urmãresc foarte atent pentru cã ceea ce spuneți mi se pare de-a dreptul fabulos. Tocmai acolo unde toatã lumea asteaptã dreptate si adevãr, viațã moralã și onestitate, se pare cã zac rãdãcinile cele mai profunde ale înșelãciunii și ticãloșiei…

- Domnule Basarab, imaginați-vã urmãtoarea întâmplare: sã spunem cã un preot de provincie vrea sã ajungã cu orice preț preot în București. Ce face, ce aranjeazã, cã într-o bunã zi încarcã un camion cu lemne și luându-și cu el doi dulgheri, pleacã dis de dimineațã spre capitalã. Ajung ei aproape de prânz pe undeva prin centru, fac „prima la dreapta și a doua la stânga” și nimeresc între niște blocuri pe un teren viran, dupã toate aparențele[8]. Ajunși aici, descarcã rapid mașina, pregãtesc sculele și se apucã de treabã. Pânã seara târziu ridicã o baracã din scândurã și pal, și-i pun deasupra intrãrii o cruce, semn cã ei au ridicat acolo o biserică. Adãpostesc apoi înãuntru materialele rãmase, trântesc

[8] Pentru curioși, ulterior am identificat locația cu pricina, undeva în Sectorul 3...

un lacăt la intrare și pleacă. După asta apar proprietarii terenului disperați că, fără să-i întrebe nimeni de vorbă, erau lăsați pentru a doua oară fără pământ, mai înainte ca prima expropriere să fi apucat să se anuleze în instanță. Urmează apoi procese care vor dura vreo trei ani, timp în care, sfidând cu tupeu preoții din parohiile învecinate, eroul nostru de provincie își tocmește consiliu parohial și cu de la cine dezlegare? (știe el bine) începe să strângă bani de la noii săi enoriași sub promisiunea că le va face o biserică frumoasă lângă baraca cu pricina. Se strâng bani mulți (când e beznă, poporul e darnic!) și în nume personal, (deoarece parohia încă nu era ”adjudecată”) trece la negocieri cu proprietarii locului amintit. După ce se face liniște, apare episcopul (omul din umbră) și-i sfințește baraca drept biserică, după care activitatea poate să înceapă. Și am încălecat pe-o șa…etc…Acum vă întreb eu pe dumneavoastră: omul nostru a pornit de nebun spre București cu camionul cu lemne, sau ?...

- Nu, eu cred că a dat „cotizația” și i s-a spus să procedeze în acest fel. Au mers la sigur… Oricum am notat cazul. E ceva inedit. Un fel de acțiune ce s-ar numi mai degrabă „operațiunea baraca”… Părinte, eu refuz să cred că nimeni nu este în stare să ia atitudine. A venit Revoluția, s-au schimbat atâtea, e de necrezut că în Biserică, în loc să domnească iubirea, domnește frica, domnesc mercantilismul și aranjamentul ordinar.

- Să nu mă înțelegeti greșit. Dacă păstrezi cadența și nu „fluieri în biserică” totul e în regulă. Fiecare își vede de treaba lui și toată lumea e… „fericită”… Problemele apar când îți vine vreo năstrușnică idee să comentezi *„luminata ocârmuire”*. E exact ca pe vremea știm noi cui… Dacă după ’89 regimul trecut s-a metamorfozat în pseudo, cripto, neo… sau cum mai vreți să-i spuneți, trebuie să știti că el s-a păstrat intact în sutane. V-am mai spus, aceleași tabieturi, aceleași metehne, aceleași metode. Cel mai bine s-au conservat rețelele de informatori. Lucrează strună! Nu credeți? Testați-le și plasați un zvon tendențios la adresa cuiva de sus. Plasați-l unde vreți printre preoți. Nici n-ați ajuns bine la

redacție și el a și fost transmis exact acolo, la persoana vizată. Vorbeați de luarea de atitudine. S-a luat o asemenea atitudine în interior. Chiar atunci în '90 când prin Institutul Teologic Universitar din București, studenții teologi scandau: „Ceaușescu-Teoctist, epoca lui antihrist!", „jos cu securiștii din Biserică, jos cu colonelul D.!, suntem Biserică, nu gulag!", etc. . Niște băieți curajoși și-au propus atunci să înființeze Conferința Națională a Preoților, un fel de sinod preoțesc. O idee excelentă! Știți cum au fost scoși de pe linie, dizolvați și împrăștiați? Conducătorii acestei mișcări au fost promovați. Și blocați prin câte un cabinet, să învârtă hârțoage. Să poată fi controlați îndeaproape. Și dintr-o dată le-a pierit curajul…Pe unii dintre ei s-ar putea să-i mai găsiți pe la ministerul culturii și cultelor… Numai pe părintele Tănase o să-l găsiți tot la Valea Plopului și chiar că acum are foarte multă treabă…

- Deci preoțimea nu are voie să se constituie în vreo organizație profesională. Doar ei, între ei. Ar fi și un drept constituțional, la urma urmei.

- În nici un caz! Într-un cadru organizat încep să se dezmeticească, să ridice probleme, „să producă dezbinări". Și ceea ce ar fi catastrofal, să bruieze „campania electorală"! Vă dați seama că atunci s-ar pierde controlul? Atunci puterea poate cădea în mâna unora care vor cere capilor Bisericii să se comporte exact așa cum propovăduiesc, să intre în canonicitate. Dar mai înainte de asta, mulți dintre ei trebuie să-și toarne câte un vagon de cenușă în cap pentru păcate mai vechi sau mai recente și poate că Dumnezeu îi va ierta…

- Si ce efecte ar avea de fapt intrarea în canonicitate?

- Pierderea „electoratului". Domnule Basarab, a fi creștin cu adevărat nu e simplu. Mergeți pe la schiturile noastre ascunse prin munți. La duhovnicii noștri care trudesc în rugăciune și o să

aflați de la ei ce luptã crâncenã presupune calea mântuirii în Hristos. Un creștin autentic se va lupta întâi cu propriile-i patimi, porniri și pãcate. El nu vine la bisericã pentru cã așa a pomenit de la pãrinții lui. El vine acolo pentru cã e împovãrat și stie cã Jertfa Mântuitorului în Sfânta Liturghie îi ușurează din povarã. Am vãzut și astfel de oameni acolo, la biserica mea. Puțini, foarte puțini, din pãcate! Mã așteptau sfioși dupã Sfânta Liturghie și doreau sã-mi spunã câte ceva din necazul lor. Am stat cu ei de vorbã și am vãzut Duhul Sfânt lucrând! Am vãzut oameni plângând la scaunul de spovedanie pentru pãcate mãrunte. Niște oameni binecuvântați! Când legãtura cu Biserica va fi una motivatã numai spiritual, atunci creștinii se cheamã cã s-au desteptat, au revenit la realitate. Atunci nu veți mai vedea circul acela dezagreabil cu tot felul de negustorii prin tinda bisericii, prin amvon și pe la ușa altarelor; bani amestecați printre lumânãri, tãmâie, și bilete cu „acatiste", tot felul de obiecte de colportaj pe care uneori vezi stampila „sfințit", ca și cum sfințenia este o realitate ștampilabilã… Însã tot atât de clar este cã nici nu veți mai vedea atâta popor de preoți, atâta puhoi de „experți" într-ale teologiei. Pentru altar vor rãmâne puțini slujitori. Foarte puțini! Exact câți vor trebui sã rãmânã. Ceilalți vor pleca acolo unde va pleca și banul mamonei. În fine, intrarea în canonicitate va presupune aplicarea canoanelor. În orice timp și în orice loc. Nu veți mai vedea cununii cu mirese gravide, dar veți vedea tineri care trebuie sã parcurgã penitența duhovniceascã pentru pierderea castitãții înainte de cununie; nu veți mai vedea creștin la muncã în zi de sãrbãtoare sfântã pentru cã un creștin autentic cinstește ziua de rugãciune; nu veți mai vedea negoț cu rugãciuni, pentru cã rugãciunea autenticã nu are nici un amestec cu ochii mamonei; nu veți mai auzi de vânzãri și cumpãrãri de parohii pe valutã forte pentru cã preoția va fi una de excelențã, de vocație și preotul va fi cãutat cu pietate, cu înfrigurare pentru cã el va fi o adevãratã torțã arzând, un izvor de sfințenie, de înțelepciune și de iubire, dezideratele lui nu vor fi: confortul, vila, mașina de lux, concediul la mare, petrecerile mondene, ci dimpotrivã, dãruirea cãtre semeni, jertfelnicia, orele de rugã cu lacrimi pentru iertarea

pãcatelor sale și ale lumii; în fine, nu veți mai auzi de scandaluri între Biserici surori, pentru cã cei care întreține vrajba (a se citi : propriile interese mercantile) vor fi plecat singuri demult…

- Lãmuriți totuși sintagma: pierderea „electoratului".

- Pierderea „electoratului" s-ar produce prin punerea în luminã a adevãraților creștini. Aceia care se comportã ca niște creștini, care au relații de normalitate creștinească între ei, care cinstesc pe Dumnezeu, care-și cinstesc aproapele. Și aceștia, fiți sigur, vor fi puțini. Dacã actualii capi ai Bisericii ar lãsa sã se punã în luminã această categorie specialã – creștinii autentici, atunci se vor gãsi în fața unui dezastru. V-am vorbit despre stilul de raportare cantitativã a „rodului" muncii lor. În felul acesta s-ar vãdi ceea ce, încã din secolul patru, remarca un Sfânt Pãrinte, referindu-se la preoții din acel timp al sãu. Spunea Sfântul Grigorie de Nazianz în tratatul „Despre preoție" la capitolul patru,: *„…Și sunt aceștia la numãr aproape mai mulți decât cei pe care-i pãstoresc…și cu trecerea timpului și cu creșterea rãului, n-au sã mai aibã peste cine pãstori…"*. Cuvintele Sfântului, iatã, se adeveresc ca o impresionantã proorocie peste timp. O întreagã structurã s-ar și vedea fãrã „obiectul muncii". O sumã de slujitori se vor gãsi în plus, pentru cã nu au nimic din Duhul lui Hristos. Realitatea aceasta va fi demascatã pentru cã, în cazul unora se vede necredința de la o poștã. Tocmai lucrul acesta îl pãzesc domniile lor: niciodatã creștinii autentici nu trebuie sã facã front comun; ei trebuie sã fie cât se poate de diluati, separați, ascunși în uitare, trimiși la plimbare. Dimpotrivã, cei cu multe vicii, cu pãcate, cu tot felul de apucãturi, trebuie tinuți în ignoranță, încurajați indirect sã-și tinã „obiceiurile din strãbuni". Asupra acestora prind foarte bine discursurile pompoase, sfințirile de porți de fotbal, sfințiri de cazinouri, de sedii de bãnci, câte o „minune" cu scoatere de draci pe ici, pe acolo (cu toate riscurile de la Tanacu), sarmalele și cârnații…electorali. Ei vor merge cu „acatistul" și banul la preot, (cã așa s-a pomenit), însã vor avea cu Biserica o

relație financiarã, nu de puține ori încordatã, pentru cã Biserica le va pretinde plata pentru orice serviciu religios și în mod sistematic, contribuția de cult. Și ei o vor simți nu ca datorie ci ca impunere, deși, aceasta este trâmbițatã ca fiind benevolã. Un fel de : „vino încoace sã te bat, ca sã vezi cât de mult te iubesc!"…

- Este impresionant, de aici întrezãresc un fel de subjugare psihicã a mulțimilor, numai bunã pentru a monta „strategii" electorale. Spuneți-mi pãrinte, în felul acesta capii Bisericii pot da tonul jocului politic? Asta ați vrut sã spuneți, când ați amintit despre teama lor, ca puterea sã nu cadã în mâinile cui nu trebuie, adicã în mâinile unora care și-ar da seama despre aceastã conspirație de proportii naționale?

- Nu tonul jocului politic, ei pot sã dicteze chiar opțiuni electorale. Ceea ce echivaleazã cu asigurarea mascatã a unui anumit electorat pentru o anumitã putere preferatã. Prin aceastã lucrare amplã de menținere în ignoranță a unei pãrți impresionante a populației, în fapt masa electoralã care dã prin vot girul puterii politice, capii Bisericii de la noi fac din umbrã jocul puterii instalate dupã decembrie '89 la cârma țãrii și care, veți vedea, din pãcate, cât de greu va putea fi înlãturatã…(am în vedere aici *puterea* care în mod real conduce România și nu neapãrat ceea ce ni s-a pãrut nouã prin 1996 si prin 2004 cã s-a schimbat pe la Cotroceni). Conducãtorii Bisericii folosesc cu mult sârg toate argumentele evanghelice pentru a ține populatia în ignoranță, într-o anumitã teamã de stãpânire, (de aceastã stãpânire pe care am amintit-o), într-o anumitã admirație față de discursurile naționalist-populiste, (sã nu uitãm ce discursuri aveau conducãtorii comuniști, sã observãm ce discursuri țin aceștia care le urmeazã), îndemnând la toleranță, la o toleranță generic numitã, mai putin explicatã, pentru cã nefiind explicatã, fiecare, nu-i așa? va întelege exact ceea ce va dori, adicã toleranță față de propriile sale vicii, față de desfrâu, față de alcool, față de hoție, față de corupție, față de traficul de influență, etc., în nici un caz toleranța față de cel care ne greșește, toleranță față de aproapele (v-am povestit cam cum stau lucrurile pe la sate),

toleranță față de ceilalți creștini ai celorlalte biserici (ați vãzut la ceea ce s-a ajuns în „dialogul frãțesc" cu greco-catolicii). Li se spune generic despre lupta cu patimile, dar discursul acesta fiind de prea multe ori coborât în derizoriu, nu va mai mișca pe nimeni pe dinlãuntru. În fine se afișează public cu puterea (îndeosebi pe plan local, în teritoriu, cãci, nu-i așa, acolo trebuie pregãtit electoratul), uneori în ocazii de neîngãduit, astfel sugerând indirect pãstoriților: „aceștia sunt ai noștri, vedeți cu cine votați!…". La chestiuni fortuite, iau poziții în scris, în comunicate cãtre parohiile din teritoriu sugerând fãrã jenã ce atitudine ar trebui sã aibã cetãțenii atunci când merg la vot. Un exemplu de prost gust a fost prilejul recentei votãrii a constituției când patriarhul a cerut ortodocșilor sã voteze constituția spunându-le cã acesta ar fi un act de mare responsabilitate creștinească. Adicã a spus el fiecãruia ce și cum sã voteze, amintind ipocrit și ceva despre… responsabilitate creștinã și civica…Nu vreau sã demonstrez aici erudiție și sã vã gãsesc cel putin zece motive pentru care aceastã constituție, pe care eu, personal o consider necreștinã, nu trebuia votatã. Ei, uite cã Biserica a cerut sã fie. Ia ghiciți de ce?

- După tot ceea ce spuneți aș putea sã cred cã Biserica, așa cum aratã acum, aduce bine de tot cu un veritabil partid politic.

- Domnule Basarab, problema aceasta ține indisolubil de travestirea „adevãrului". De derutã. Astfel fiind tãinuit cu mare grijã și adaptat cu multã prudențã dar și cu mult tupeu *tranzițiilor* de la o economie la alta, de la o putere la alta, de la un stãpân la altul, „adevãrul" care traverseazã veacul a rãmas dintotdeauna travestit în oportunitate. Pentru a-și asigura însã performanța într-un veac anume, el are nevoie de subiecți. O mare mulțime de subiecți. Calitatea lor preponderentã trebuie sã fie nãimirea și înghesuiala. Cu cât sunt mai mulți, cu atât sunt mai utili. Astfel se face, (ați intuit bine) cã la debutul stângaci în istorie al partidelor politice de pe la noi, ele aveau sã gãsească în arena politicã un

veteran redutabil. Un maestru în arta seducției și manipulării. Acesta după cum vedem, știe bine să-și activeze „electoratul" punându-l oricând la îndemâna celor cu care este nevoit să negocieze efectele unui trecut rusinos în perspectiva asigurării unui prezent liniștit, (în realitate unul lamentabil, după cum se pare). Toate acestea însă, creează, iată, similitudini izbitoare cu meandrele unui partid politic urcat de multă vreme la putere, și care nu vrea sub nici un chip să coboare de acolo. Rețeta pare a fi clasică: o „școală de partid" bine organizată în teritoriu, cadre de mediocritate intelectuală, supuse, docile, vicioase, deci ușor de șantajat, propagandă spectaculoasă (sfințiri de porți de fotbal, de vestiare, de bănci, de cazinouri, încoronări de regi de șătrărie, etc.), rețele perfecționate de încasat „cotizația" și jos, plebea. Cât de multă!

- Atunci chemarea „la ordine" de prin celelalte partide a propriilor cadre ar avea o logică. S-ar cuveni dar, ca munca de „campanie electorală", aceștia s-o ducă în propriul partid care i-a născut și format…

- Dincolo de aceasta, a fost dovada unei mari slăbiciuni! Prin asta și-au trădat teama că vor fi acuzați de susținere a puterii la care m-am referit, că toată conspirația va fi demascată și pentru a demonstra contrariul, și-au chemat trupele acasă, trâmbițând sus și tare că Biserica nu se implică în politică. Cel care le-a indus această teamă, este desigur un mare maestru în trasul sforilor și cu siguranță nu-i iubește prea mult pe ceilalți. Vom mai auzi de acțiunile lui. El ne-a transmis astfel că B.O.R., așa cum aratã și procedează este teribil de vulnerabilă. I-a vădit această slăbiciune și direcția dinspre care provine. „Cine are urechi de auzit, să audă!". Să fim serioși, credeți că politica acestor indivizi care s-au înfiripat la putere ar fi stat în deciziile unor preoți primari sau consilieri, ale unor deputați sau senatori preoți pripășiti pe la ei prin partide? E o prostie! Este clar că găselnița cu politicianul în sutană era străină de orice prescripție canonică și chiar de la început, aceste imixtiuni ale clerului în chestiunile laice nu

trebuiau tolerate într-o Biericã ortodoxã, însã manevra în sine, așa cum a fost executatã, a trãdat vulnerabilitate și jocurile, bãnuiesc, se vor face pe mai departe cu mult mai multã implicare din partea unor ierarhi fideli cauzei…pentru cã, sigur acelora li s-a fãcut dintr-o datã fricã!

- Fricã de ce anume? De dosare încã ținute sub cheie, de șantaj?

- Subiectul e notoriu. Culmea este cã lucrurile sunt în continuare atât de bine ascunse și condiționate politic, de un potențial „foc încrucișat", încât nici mãcar opoziția, atâta cât este, nu a reușit pânã acum sã facã luminã, în acest loc întunecat în care riscãm sa ne spovedim exact torționarilor pãrinților noștri. Ce mã deranjeazã pe mine ca român? Demagogia cu care noțiuni de valoare specialã pentru orice om de bunã credințã, cum ar fi: țarã, neam, patriotism, etc, sunt utilizate cu viclenie pentru a ascunde în spatele lor de fapt, ticãloșia, lașitatea, trãdarea, ura de semeni, necredința.

- Pãrinte, am vrut încã de la început sã vã întreb ce pãrere aveți despre complicitatea multora dintre capii Bisericii cu regimul trecut? Prin ușurința cu care poate fi șantajatã pentru pãcate mai vechi o parte a ierarhiei ortodoxe, instituția divino-umanã se pare cã a fost transformatã într-un instrument de manipulare, aflat oricând la îndemâna unei puteri laice anticreștine, antiortodoxe. Spuneți-mi, dupã o pactizare tacitã cu un regim care a exterminat toatã floarea preoțimii autentice de la noi, toatã floarea teologiei românești, cum e posibil ca azi sã auzim cum sunt elogiați aceia care au realizat acest detestabil compromis? Ce credeți? Și aceasta face parte din acțiunea generalã de manipulare?

- De curând am primit un text cutremurãtor. Vi-l pot da în copie dacã doriți. În acest text, un preot ortodox, fost deținut politic (18 ani!) în perioada la care faceți referire, mãrturisește cum a fost obligat ca de Sfintele Paști sã "împãrtãșeascã" cu fecale colegii din detenție. Pentru cã a refuzat, i s-au tãiat degetele de la

mânã. Cu altã ocazie a fost obligat sa mãnânce trei litri de fecale lichefiate. Mãrturisește cã a mâncat. Si multe alte îngrozitoare chinuri dezvãluie în înfricoșãtorul text lãsat mãrturie. Pãrintele încã mai este în viațã. Un mucenic în viațã!...[9] De ce vã spun toate astea? Pentru cã eu cred în comuniune. Vã întreb, jertfa omului acestuia o putem corela cu ceva anume din ceea ce înalții ierarhi ortodocși fãceau afarã, în libertate, în timp ce el, și probabil mulți alții ca el trebuiau sã mãnânce fecale? Unde era comuniunea cu Hristos în jertfã, afarã, sau acolo între nefericiții care trebuiau să se "împãrtãșeascã" cu fecale pentru cã îl mãrturiseau pe Hristos ?

Eu cred cã nimic din ceea ce am știut cã trebuie sa facem și n-am fãcut, nu va fi trecut cu vederea. Angajamentul nostru în Bisericã este unul plenar. Ne leagã de toți și de toate. Nu poate sã existe comuniune între unii aflați în chinuri și alții înveșmântați în straie sclipitoare care huzuresc prin palatele episcopale! Mai întâi trebuie sloboziți cu orice riscuri aceia și apoi putem vorbi de comuniune. Dincolo de asta vorbim despre o gravã complicitate, despre oportunism politicianist și nu de prezența Mântuitorului Hristos. Asta cred eu. Cineva, cândva, obosit de istorie, relua trist tema vechitestamentarã a „viermilor neadormiți" ce scormonesc în rãnile lui Hristos. Scabroasã, imaginea aceasta, mi s-a pãrut atunci prea durã. Acum înteleg cã tipul era un om educat și delicat. Rezultatul acelui pact cu diavolul roșu îl vedem azi: un popor care și-a pervertit simțirile creștinești, pentru cã îndrumãtorii lui spirituali, iatã, duc mai departe o fãclie stinsã demult. Îmi spunea cineva revoltat în decembrie '89 cã un adevãrat patriarh s-ar fi rugat în genunchi lui Dumnezeu, dinaintea gloanțelor la Timișoara, pentru a fi cruțați de la martiriu femeile și copiii și tinerii cãzuți atunci acolo. Ce a fãcut *patriarhul*[10]

[9] Pãrintele Vasile a plecat între timp la Domnul !...Veșnicã sa-i fie pomenirea!

[10] Pentru cã între timp persoana la care intervievatul face referire a trecut la cele veșnice, conștienți de sensul sintagmei *"despre morți numai de bine..."*, prezentãm totuși textul integral al interviului din respect pentru adevãr.

atunci, am vãzut cu toții, cât despre peroții catedralei de acolo, ce sã mai vorbim……

- Se spune cã atunci când cineva greșește trebuie sã osândim pãcatul și nu pe pãcãtos. Asemenea, dacã cineva din rândul ierarhiei Bisericii greșește, nu trebuie agãțat în știreang acela, ci pãcatul lui. Ce spuneți despre asta?

- Nu sunt pentru a agãța pe cineva vreodatã în știreang! Cred însã cã odatã cu osândirea pãcatului, cel care l-a comis trebuie îndepãrtat de zona de reprezentare a Bisericii. Dacă el se încãpãțânează și nu pleacã singur, trebuie convins! Asta cred. Altfel, așteptând pânã le va veni mintea la cap unora, riscãm sã ne trezim la Judecatã pãrtași pãcatului lor. Cred cã Dumnezeu astfel vrea punerea în regulã a lucrurilor. De la unii ca aceia Dumnezeu așteaptã pocãințã, sã se întoarcã și sã fie vii. Dar sã nu se considere de neînlocuit ! Și prin proțãpirea lor, sa atârne de gâtul întregului sobor vina complicitãții și imposturii!

- Pãrinte, este impresionantã jertfa adusã de oamenii aceia, mucenici în viațã, așa cum îi numiți, și cred cã se cuvine ca noi, cei de azi sã facem odatã luminã! Nu e destul?!…

- Aveți dreptate, este destul! Cred cã am zãbovit prea mult în acest cerc vicios al laudelor ipocrite pentru niște performanțe care nu ne aparțin, pentru cã nu suntem capabili sa ni le asumãm și pe care, pe altele, pe foarte multe le denumim în mod artificial. Priviți ceea ce se scrie în mod curent în oficioasele Bisericii și veți avea rãspunsul exact la întrebarea precedentã: totul este un demers ordinar și manipulator. Peste tot numai laude, numai împliniri glorioase, numai temenele fanariote, timp în care poporul e mai desfrânat ca niciodatã, copiii noștri mai expuși decadenței ca niciodatã în istoria pe care o glorificãm atâta. Suntem exact în situația celui cãruia i-a luat foc casa. Ce ar trebui sa facem? Așteptãm, cã încã n-a sosit vremea sã ne salvãm copiii

cuprinși de flăcări, consolându-ne cu gândul că are loc Dumnezeu în rai și pentru cel care a pus foc, sau intervenim imediat? Ați văzut vreun ierarh de la București sau din altă parte a B.O.R să iasă în public și să înfiereze desfrâul mediatizat până la paroxism în România? Unii vor spune că Biserica are alt discurs, unul evanghelic, tolerant, etc. Păi tocmai stilul ăsta de șușanea dâmbovițeană, de dat la pace cu puterea, indiferent de vreme, a adus creștinismul ortodox în colaps. Remarcam împreună similitudini izbitoare cu toanele unui autentic partid politic. Nu, acesta nu este unul tocmai obișnuit! În ciuda faptului că liderii săi au înlăturat mereu fără să clipească pe toți aceia care în vreun fel sau altul trăiau și învățau ortodox, (am putea spune că „doctoratul" în această privință și l-au dat cu ocazia exterminării practicate în timpul și cu ajutorul puterii comuniste), acest partid uitat de timp, cu o ipocrizie și un sarcasm duse până la paroxism, n-ar pregeta să-și canonizeze oricând chiar propriile victime sau să ridice la rang de sfinți personaje de moralitate îndoielnică, mizând pe efectele populiste care ar decurge din aceasta, chiar dacă, în acest ultim caz, statutul de *sfânt* ar fi deturnat și bagatelizat. Dar, nu-i așa?, mulți văd, puțini pricep…

- Să înteleg că faceți referire la Ștefan cel Mare?

- Domnule, vreau sa fac o precizare cu riscul de a deranja pe foarte mulți. La modul în care capii B.O.R. pun problema, dacă motivele ce au stat la baza hotărârii de canonizare a lui Ștefan se constituie într-un criteriu, firesc ar trebui ca toți vitejii care i-au ținut la respect pe turci și apoi au ridicat biserici drept mulțumire lui Dumnezeu, să fie trecuți în rândul sfinților. Curvari sau nu (unii ne-au explicat bine, că asta contează mai puțin). Ștefan a fost un mare om de stat. Un uriaș! Și el, asta va rămâne în conștiința poporului său. Ar trebui să remarcați că la moartea sa, supranumele de Sfânt venea și ca o modă a timpului care făcea ca ungurii sa aibă un Ștefan cel Sfânt al lor, francezii un Ludovic cel Sfânt al lor, etc. Câteva sute de ani Ștefan al nostru era numit cel Mare și Sfânt dar nu trecut în calendar. Bun. Acum, vremurile se

schimbarã și vine sinodul de la București, ieșit el ce-i drept, cam șifonat din cei 50 de ani… și ce sã vezi ? hai dom'le sã ne creștem acțiunile în fața ãstora mulți… sã-l canonizãm pe Ștefan, cã și așa i se spune: cel Sfânt. Treaba este pe jumãtate fãcutã. Vã întreb eu acum, pe Mircea de ce nu l-au canonizat ? Dar pe Mihai ? Știți de ce ? Pentru cã ãstora nu le-a fãcut nimeni „campanie electoralã" ! Mâine-poimâine, îl canonizãm și pe Eminescu, pentru cã nu-i așa? cine a fost Eminescu pentru poporul nostru ?! Domnule Basarab, v-ați întrebat vreodatã ce anume vor crede despre noi copiii noștri când vor face ochi și vor întelege ce generație ticăloasã am putut sã fim? Ce exemple de impostură crasã le vom lãsa dacã nu facem nimic impotriva acestor gãselnițe ieftine de Fanar ?

- Vã mai pun o întrebare cu o tematicã probabil legatã de acest context: ce credeți despre disputa pe tema: catedrala mântuirii neamului?

- Sã nu vã mire, dar subiectul „catedrala mântuirii neamului" are o legãturã implicitã cu canonizarea lui Ștefan cel Mare. Dacã acest mare „atlet al creștinãtãții" ridica dupã fiecare victorie obținutã câte o bisericã, sã vedem de ce anume exemplul sãu este preluat cu atâta perseverențã de cãtre *staff*-ul din Deal. Sã nu vã gândiți cã au și ei vreo victorie a lor! Nicidecum! Dimpotrivã, numai înfrângeri! Adicã o sumedenie de biserici demolate de cãtre regimul comunist, acțiune la care au participat cu o complicitate evidentã, din moment ce încã n-am auzit ca vreunul sã se fi pus înaintea buldozerelor comuniste riscându-și viața pentru a opri demolarea vreunui sfânt lãcaș. Acum vã rog sã observați cum se pregãtește terenul: „catedrala mântuirii neamului". Mai întâi Ștefan este canonizat și cu multã tevaturã, în conștiința românului se sedimenteazã urmãtoarele: Ștefan cel Mare, ctitor de biserici - e sfânt. Și acum bucla se închide: sã construim o mare catedralã așa cum au toate capitalele lumii civilizate! Românul percepe din nou: mai marii Bisericii de la noi vor ridica o mare catedralã. Prin suprapunere, românul va asocia

faptul cã Ștefan e canonizat și e ctitor de biserici cu acela cã mai marii Bisericii vor fi ctitorii unei impresionante catedrale și posibil candidați la canonizare… Printr-un artificiu abil, bine studiat din punct de vedere psihologic, ce anume dorește *staff*-ul ortodox sã obținã? Nici mai mult, nici mai puțin decât anularea culpei de a fi consimțit la dãrâmarea atâtor biserici în București, prin ridicarea unei catedrale care sã le ducã „peste veacuri" numele și „gloria". Problema pe care eu o ridic vizeazã principiul conform cãruia, folosind gloria unui înaintaș de seamã, urmași de toatã rușinea vor sã-și spele petele de dalmați. Și procedura asta manipulatoare mã deranjeazã.

- De ce tocmai catedrala „mântuirii neamului"? Care este miza „neamului"?

- Tocmai v-am spus. Fanfaronada cu „mântuirea neamului" pãstreazã exact culoarea și pretextul istoric ce l-a fãcut la vremea sa pe Ștefan cel Mare, pe bunã dreptate, de astã datã, un adevãrat brav conducãtor al neamului sãu și un autentic ctitor de biserici și mânãstiri. Dacã n-ar pune „neamul" în discuție, în mintea românului (care, dupã cum am vãzut a votat obsesiv de atâtea ori, pe *cineva* pentru Cotroceni), s-ar face beznã. Oricum v-am mai spus cum stãm cu „mântuirea neamului". Deocamdatã ei au probleme mari. Cu propria lor mântuire…

- Am vãzut cu toții primul proiect, acela cu vitrina imensã de la intrare. Ce pãrere aveti?

- Da, l-am vãzut și m-a mirat sã aflu cum o temã arhitecturalã ce aduce rãu de tot cu un kitsch este avutã în vedere de cãtre sinodul ortodox. Domnule, o autenticã bisericã bizantinã nu poate sã-și punã parbrizul acela în loc de ușã… Însãși forma propusã atunci poate fi înțeleasã ca un afront „stilistic" adus celor cãrora li se fluturã atributul „neamului" - cuvânt ce te duce cu gândul înapoi în istorie la Ștefan, în nici un caz la jocul de lumini cu care se dorea în final sã se evidentieze fațada acelei construcții,

proiectând-o, zice-se pe cerul nopții… De ce anume n-au luat în discuție încã de la început un model autentic de bisericã ortodoxã? Cã, slavã Domnului, avem unele minunate, rãmase chiar de la Ștefan…

- Cum vedeți lucrurile, este necesarã o astfel de construcție acum?

- În orice timp este bine sã ridici o bisericã. Dar, dupã cum însãși istoria ne învațã, istoria aceea a lui Ștefan despre care am tot vorbit, ridicarea unei biserici de regulã trebuie sã fie pusã în legãturã cu o izbândã. Haideți acum sã vedem ce fel de „izbânzi" înregistreazã poporul acesta al nostru cu ai sãi ierarhi cu tot. Pe scurt: prostituție, homosexualitate, pedofilie, trafic de carne vie, corupție, crimã, tâlhãrie, droguri, inculturã, blasfemie, o interminabilã încãierare politicã și nu în ultimul rând, unul dintre cele mai grave fenomene - vagabondajul, copii ai strãzii, ai canalelor, ai nimãnui.

Domnule Basarab, ați hrãnit vreodatã o bandã de aurolaci? Ați vãzut vreodatã cum sunt gata sã se sfâșie între ei pentru o porție de mâncare; cum cei mai mari, mai în putere îi lovesc pe cei mai mici, smulgându-le din mâini mâncarea; cum foamea îi poate împinge pe unii la crimã? Ati vãzut vreodatã niște copii ai strãzii cum mãnâncã cu ochii scãldați în lacrimi?… Cum, deși coborâți la limita dezumanizãrii, au totusi suflete umane, sunt oameni ca mine, ca dumneavoastrã?…Ei, cine are o astfel de experiențã, întelege despre ce mare înfrângere vorbesc atunci când asociez bandele de aurolaci cu „catedrala mântuirii neamului". Este inadmisibil ca într-o țarã în care Biserica se bucurã de o credibilitate de peste 87% (dupã cum spun sondajele), aceasta sã nu se implice într-o acțiune la scarã naționalã cu privire la identificarea și instituționalizarea copiilor strãzii, cerșetorilor, persoanelor ajunse la marginea societãții. Bine-bine, va spune probabil cineva, dar statul trebuie sa facã asta. Desigur, însã tonul

trebuie sã-l dea Biserica! Atâta timp cât în București mai doarme prin canale vreun copil fugit de acasã, abandonat, respins de societate, capii Bisericii sã nu aibã tupeul sã-și proclame „izbânzile" care le-ar da dreptul moral sã ridice o astfel de construcție opulentã în care oricum, fiți sigur, românii de prin satele noastre, care mai cred în Dumnezeu, nu vor putea niciodatã sã se închine din motive financiare lesne de înteles. Și spun asta, a propos de „mântuirea neamului". De ce nu-și propun deci, capii Bisericii, o astfel de victorie? Eradicarea acestui fenomen jalnic: copiii din canale, cerșetorii, damnații societãții. Câte astfel de suflete vor fi în Bucuresti, o mie? Douã mii? Cinci mii? Dar în toatã țara? Cincizeci de mii? O sutã de mii? Sã meargã slujitorii Bisericii acolo la ei în canale, pe stradã, prin parcuri și pe sub poduri, sã-i identifice, sã-i hrãneascã, sã-i strângã în locuri creștinești, sã-i spele. Sã-i trateze, sã-i îmbrace, sã-i integreze social. Și apoi, dupã lichidarea totalã a acestui fenomen de rușine naționalã, cu surle și trâmbițe, Biserica sã ridice o catedralã a tuturor românilor. Se pare cã aici ar fi vorba de bani. Și socotelile lor vor fi fost fãcute altfel…

- Pãrinte, sunt totusi pe întreg cuprinsul țãrii noastre o sumedenie de schituri și mânãstiri de o rarã frumusețe. Am fost în Moldova …lui Ștefan, am vãzut astfel de așezãminte de o rarã frumusețe, administrate la superlativ, gospodãrite, cu monahii sau monahi harnici. Nu este acesta oare un succes al Bisericii, sã avem acele locuri bine îngrijite și oricând deschise oaspeților din țarã și mai ales din strãinãtate?

- Vã referiți probabil la „gospodãriile de partid". Aveți perfectã dreptate, aratã excepțional! Conduse de oameni destoinici, gata sã întindã ditamai chiolhanul dinaintea vreunui oaspete de seamã, chiar dacã tocmai începu postul Crãciunului, al Paștelui, al Sfinților Apostoli sau al Sfintei Mãrii. Indiferent de vreme, oamenii Bisericii au fost, sunt și vor fi capabili sã hipnotizeze cu aceste locuri speciale pe care vãd cã le-ați remarcat, însã, vã asigur toate acestea se adaugã exterioritãții

Bisericii, nicidecum unei performanțe spirituale lãuntrice. Tot astfel putem vorbi cantitativ despre sumedenia de lăcașuri de cult care apar acum ca ciupercile dupã ploaie. Unde te duci, hop! o biserică: între blocuri, prin parcuri, prin intersecții, pe munți, pe vãi, prin curți de spitale, de penitenciare, de unități militare, de fabrici și uzine. V-am explicat mai devreme cum este cu „operațiunea baraca". Aceastã *bisericomanie* are un sens bine studiat de altfel, de cãtre cei care promovează fenomenul: *depășirea prin efectul vizual, a tuturor neîmplinirilor spirituale!* Prin înmulțirea numărului de lăcașuri de cult (indiferent de forma, aspectul și dimensiunea lor), actuala conducere a Bisericii își consolidează în fond o latifundie care nu are nimic în comun, veți vedea, cu ridicarea spiritualã a poporului, zice-se, dreptcredincios. Performanțe eminamente materiale în contrapondere cu eșecurile lamentabile din plan spiritual. Tot astfel mã aștept sã-mi puneți întrebarea privitoare la performanțele cu adevãrat excepționale ale Bisericii în domeniul interpretativ al muzicii psaltice. Pentru cã sunt, într-adevãr în Biserică psalți de un deosebit rafinament interpretativ. Sper totuși cã doriți sã discutãm despre o Biserică și nu despre un „teatru de operetã"...

- Nu vã voi întreba despre asta, vreau sã abordãm însã un subiect mult mai sensibil, ce pãrere aveți despre reintroducerea învățãmântului religios în școalã?

- M-a îngrijorat enorm decizia „glorioasã" de a reintroduce religia în școalã. Religia în școalã, așa cum este fortuit predatã acum, cred cã a îndepãrtat mai mult, copiii de miracolul credinței. Aveți copii? Întrebați-i! Nu mã refer la excepțiile binecuvântate. Mã refer la greșelile grosolane pe care capii Bisericii le-au comis lãsând învațãmântul religios în școalã la nivelul incapacității și inculturii unor indivizi care predau religia sã se afle pur și simplu în treabã. Apoi, contextul istoric al învãtãmântului actual este cu totul altul; dacã ai puțin spirit de observație poți înțelege cã a

dispărut demult timpul școlii aceleia în care Creangă prindea muște cu ceaslovul. Eu cred că religia trebuie predată în biserici și deopotrivă părinților și copiilor.

Nu poți să amesteci ora de religie cu ora de matematică, de geografie, de biologie și cea, mai nou, de sexologie… Oare ce anume pricepe un copil căruia la ora de religie i se spune că pământul are o vârstă „biblică" de circa 7000 de ani, iar la biologie învață despre fosile de acum 65.000.000 de ani ? Învățătura despre Dumnezeu se adresează în primul rând inimii și în al doilea rând minții. Copiii, amestecă grav planurile acestea și rezultatul e dramatic. Majoritatea asociază religia cu comportamentul uneori brutal și necuviincios al profesorului (uneori, chiar mai grav, al preotului) de la catedră. Pentru cunoștințe religioase nu trebuie să pui note în catalog! Când copilul știe că poate păți ceea ce a pățit când n-a știut la matematică, l-ai pierdut! Toti psihologii din lume îmi vor da dreptate când afirm că s-a dorit prin aceasta obținerea efectului invers - repulsia! Și cine a vrut introducerea religiei în scoală, a știut bine ceea ce poate constata ușor și un student de anul întâi la psihologie. Fără dubii, taina învățăturii despre Dumnezeu trebuia păstratã în bisericã. „Cabinetul de religie" din școală este primul pas către casa de rugăciune protestantă. Să fim decenți și să ne rugăm așa cum am fost învățați să o facem! Slavă Domnului, nu ne lipsesc biserici pentru a o face! Am vorbit mai devreme despre asta. Dar, sigur, în mintea cui știu eu, nu are nici o legătură una, cu alta. În mintea lor învățământul în școală presupune o altă latifundie în care *staff*-ul Bisericii speră să se miște în voie. Acapararea unui asemenea sector de învățământ regulat, în școlile laice ar da desigur un pretext în plus de sporire a „patrimoniului". Un fel de hegemonie bisericească prin sediile școlilor de stat unde, că au vrut, că n-au vrut, inspectoratele școlare au admis înființarea unor așa-zise „cabinete de religie" (chiar denumirea aceasta sună ca nuca-n perete), unele pictate, care mai de care, mai înzorzonat, pentru a sugera cât mai pregnant ce se dorește de fapt. Această încercare disperată de joncționare a Bisericii cu statul nu are, cum am mai spus, decât un

scop clar: acela de a crea *staff*-ului ortodox latifundia care să-i motiveze existența. Una materială desigur, pentru că cea spirituală, după cum am văzut, este pe cale de dispariție!

- Biserica are si propria rețea de învătământ - cel teologic. Știu că în cei cincisprezece ani trecuți, au fost înființate o sumedenie de facultăți de teologie prin țară. Rezultatul scontat de șefii Bisericii, înțeleg, este acela de a spori numărul slujitorilor, deci de a oferi credincioșilor o mai bună asistență religioasă. Care este părerea dumneavoastră?

- Să nu vă mire să aflați că „afară e vopsit gardul și înăuntru-i leopardul !" Domnule Basarab, au fost într-adevăr, câteva facultăți de teologie în țara asta, unde se mai învăța și carte. N-are sens să le enumăr aici însă, atunci când o adunătură de preoți mediocri, cu ifose de universitari, se sfătuiesc la o bere și pun de-o „facultate de teologie", aceea nu este nici pe departe o treabă serioasă! Trist este faptul că unora chiar le-a mers figura și treaba asta a devenit molipsitoare. A apărut chiar o modă să se înființeze facultăți prin toate eparhiile, pentru că trebuie, nu-i așa? vorba nemuritorului nenea Iancu: „să avem și noi faliții noștri!" Rezultatul este înspăimântător! Cohorte întregi de indivizi motivați de cele mai năstrușnice scopuri ies din aceste facultăți ca sacii de la moară. Cifrele nu au relevanță. Vă pot spune însă, că în cincisprezece ani, indivizi obscuri, de care nu auzise nimeni niciodată, au reușit să strângă de pe urma traficului de „învățăcei", averi imense. Bani la intrare, bani la fiecare examen în parte, bani la absolvire, bani la masterat și de ce nu, adică ce anume i-ar jena? bani la doctorat. Știți câti „doctori" în teologie avem noi într-o Românie cu oameni atât de bolnavi…sufletește? Mulți, incredibil de mulți! Unora li s-ar părea de-a dreptul normal…De ce nu? N-ar fi acesta decât moftul bizantin pe care unii, onor' îl manifestă cu obstinație în această cavalcadă balcanică în care nimeni nu știe despre nimeni, dar toți vorbesc pe la colț, în care toate par la locul lor, dar nu e nimic în regulă…

- Acum lucrurile încep sã se lege bine de tot. Adicã tot ceea ce mi-ați povestit până acum pare sã aibã punctul de plecare chiar în aceste „școli de partid" cum le numeați mai devreme. Concret, ce anume se urmărește prin intermediul acestui fel de „școalã"?

- Tocmai vã spusesem altfel cã la adãpostul și în numele Bisericii, o adunãturã de indivizi, ajunsi conjunctural în te miri ce post, motivați de scopuri strãine cu totul de duhul jertfelniciei lui Hristos, au deturnat în mod flagrant argumentele evanghelice, pervertind pe termen lung percepția creștinească asupra locului și rolului pe care Biserica, slujitorii ei, trebuie sã le aibã în lume. Demersul acesta se înscrie din pãcate, într-o rușinoasã școalã de pervertire a bunului simț la români în comanda cãreia, *soborul* cu pricina mizează pe o nouã generație de *ipocriteologi* formați pentru a fi gata sã convingã cu argumentele biblice la îndemânã cã impostura în care se gãsesc este o stare binecuvântatã și îngãduitã de Dumnezeu spre salvarea ignoranților de la focul cel veșnic! Cine vrea sã mã contrazicã sã o facã cu argumente. Dar sã-și facã bine temele! Eu nu contest Biserica! Nici pe slujitorii ei (onorabili)!

- Pãrinte Gabriel, acum la final, spuneți-mi ce șansã întrevedeți? Ce sansã mai are lumea asta în care sistemul de valori s-a rãsturnat? Ce mai poate sã facã Biserica?

- Eu cred cã lumea asta trebuie recreștinatã. Pentru cã trãim vremurile cele mai pervertite care au fost trãite vreodatã! De la prostituția tinerilor veacului acestuia, fãcutã la vedere și cu mare tam-tam televizat, difuzat în direct cãtre milioane de telespectatori (vezi concursurile de tip *big brother*), până la folosirea cãrților de rugãciune pentru a sugera un climat propice sãvârșirii avortului, această lume "creștinã" a ajuns, de prea multã "evlavie", la marginea prãpastiei. Astfel, preoții autentici de oriunde, sunt acum chemați la o misiune similarã cu cea a primilor apostoli. Ei trebuie sã creștineze pãgâni! Pãgânii zilelor noastre - o sorginte periculoasã de barbari cu televizor și internet,

obsedați de proprietate și de bani. De aceea ar fi timpul ca în Biserică, oamenii valabili să iasă în față, pentru că, din fericire, mai sunt mulți asemenea oameni! De aceea ar fi timpul ca actualul *staff* ortodox să-și schimbe discursul sforăitor și să vindece punctual, pe probleme, societatea căreia se adresează, pe care o păstorește, însă v-am mai spus, dacă o va face, pe mulți adevărul îi va spulbera. Sunt sigur însă, că într-o zi, acest *sobor* compromis și periculos pentru devenirea ortodoxă a poporului român va fi vădit și obligat să renunțe la mofturile feudale în care viețuiește și să lase loc unei generații care „nu și-a plecat genunchiul lui Baal".

- Dar noi, oamenii de rând, ce anume ar trebui să facem?

- Tot ce ne stă în putință ca impostura să nu ne devoreze definitiv și irevocabil bunul simț creștin ortodox. Pe unde o mai fi fiind ?!

Osândelnicul

Vai vouă. . . !

Vai vouã slujitori nedrepți ai lui Dumnezeu !

* Vai vouã cărturarilor fățarnici, cã în cuvinte trufașe arătând lumii Împărăția ce va sã vinã ați lãsat inimile voastre țintuite în deșertãciuni !
* Vai vouã învățători ai Legii celei Noi, cã pe Hristos înșelându-L ați socotit semeția voastrã mai de preț decât Adevărul !
* Vai vouã strunele teologhisirii, cã limbile voastre au amorțit în grãirea necuviințelor!
* Vai vouã înșelãtori ai credinței, cã din solirea cuvântului ați cãutat sã duceți lumea în robia necunoștinței; Vai vouã celor ce ziceți: „cugetele noastre sunt curate, pentru cã vestim Cuvântul Dreptății !" dar dreptatea voastrã e goanã dupã arginți și putere !
* Vai vouã celor ce vã place sã vi se închine lumea cu plecãciuni largi și sãrutări de mâini, cã mârșavele voastre mâini s-au umplut de toatã nedreptatea !
* Vai vouã ucenici ai uitării de Dumnezeu, cã ziceți cu înșelare Stãpânului Ceresc: „a Ta Doamne, a Unuia, este stãpânirea și puterea și împărăția și slava" și-apoi, în auz, vã îndemnați ucenicii sã vã cânte necontenit: „Stãpâne, Stãpâne"!
* Vai vouã celor ce obidiți casele sãrmanilor și jefuiti turma Pãstorului celui Mare așezând dajdii dupã numãrul mieilor și dãri dupã numãrul spicelor pâinii !
* Vai vouã celor ce numărați fumurile de pe casele vãduvelor ca sã adunați cu socoteli nedrepte birul! Vai celor ce ați adãugat pãstori peste pãstori în curțile pustii ca sã-și hrãneascã cu pleavã sãracii și sã stârpeascã cu totul laptele turmei!
* Vai de voi osândiților, cã ați crezut cã Împărăția lui Dumnezeu este a voastrã cãpãtuire !
* Vai de voi cei ce vã lãrgiți filacteriile și vã plângeți lumii cu înșelare despre nevoile voastre !

* Vai de voi cã v-aţi îngrãşat din propovãduire şi din chiverniseală nedreaptã !
* Vai vouã celor ce purtaţi cruci de aur şi brâie colorate şi mâneci largi şi cununi lãţite, cã trupurile voastre ascund duhoarea mormintelor !
* Vai de voi trufaşi slujitori ai minciunii cã nu adãugaţi cu nimic râvna voastrã spre cele bune !
* Vai de voi mãrturisitori sterpi, cã propovãduirea voastrã vã stã împotrivã !
* Vai vouã celor ce locuiţi în palate şi vorbiţi din cerdace spre norodul înfometat cerându-le chiar acelora pâine !
* Vai vouã cãrora mulţimi de slujbaşi linguşitori vã slujesc aranjându-vã pe umeri haina !
* Vai vouã slujitori ai minciunii cã n-aţi învãţat spãlatul picioarelor şi nici slujirea celui mai mic !
* Vai vouã celor ce vã odihniţi pântecele la praznice şi spuneţi vorbe deşarte !
* Vai vouã morminte ale pãcatului cã v-ati adãugat mânia lui Dumnezeu peste capetele voastre în Ziua cea de pe urmã; Vai vouã slujitori stricaţi cu împreunãri dobitoceşti; Vai celor ce vã potriviţi în faţa lumii un chip al sfinţeniei, în vreme ce ochii voştri poftesc trup strãin, iar inima mustește desfrâu !
* Vai vouã rugãtori mincinoşi care numãraţi cãruţele adunate în faţa templului în zile de sãrbãtori, ca sã ştiti a potrivi întru necuviinţã socotelile cu galbeni şi bucate ! Vai celor ce vã uitaţi lung pe dupã perdele sã vedeţi cine mai vine sã vã aducã daruri !
* Vai vouã cã v-aţi fãcut rãstignitorii lui Dumnezeu şi mulţimi de oameni aţi smintit !
* Vai vouã alãutele harului, cã s-a stins puterea voastrã în rãutãţi … Vai vouã !

întru amãrãciune şi frângerea inimii,

Patapie ieroschimonahul

Cu spiritul viu al jurnalistului de investigație, lucrător și în actuala misiune de preot ortodox, Ioan Teodor Basarab transmite prin lucrarea de față rezultatul unui exercițiu empatic inedit prin care arată tinerilor teologi, seminariștilor, studenților din facultățile de teologie, candidaților la hirotonie, cum NU trebuie să ajungă și ce NU trebuie să facă în viitoarea calitate de slujitori ai Bisericii.